N Nr. 19

1. OKTOBERNUMMER 1941

Signal

Universitetsbiblioteket i Tromsø

Belgia 2 fr. / Bulgaria 8 lewa / Danmark 50 øre / Finnland 4.50 mk. / Frankrike 4 fr. / Hellas 8 drs. / Iran 3 rial / Italia 2 lire / Kroatia 5 Kuna / Luxemburg 25 Pf. / Nederland 20 cents / Norge 45 øre / Portugal 2.— esc. / Romania 16 lei Serbia 5 Dinar Sverige 53 øre Sveits 45 cents / Slovakia 2.50 kr. / Spania 1.50 pa. / Tyrkia 12 piaster / Ungarn 36 fillér

Frisk luft

Tårnluken på en tysk u-båt åpner sig. For et par minutter stiger mennene som utkjemper Atlanterhavsslaget op i den lyse dag og den friske luft; et øieblikks pusterum før det neste angrep

Foto: (PK) Dietrich

Signal

Av innholdet i første oktobernummer

SIDE

Fra felttoget mot Sovjetunionen

I Kareliens skoger. Tysk-finsk våpenbrorskap i midnattsolens land 6

Il Duce i der Führers hovedkvarter 8

Den dype taushet brytes
I og om Smolensk forteller „kameratene". Spesialberetning av PK. Hanns Hubmann 11

Fra landsby til landsby
Det tyske infanteri stormer fremad 13

Overalt Guderian
„Signal" besøker „det tyske panservåpens far" 20

Fra kampen mot England

Italienske motortorpedobåter på minesøking i Middelhavet 22

Vår militære undervisning om strategi

Den siste leksjon: „Seierherrens hemmelighet: sjelen" 18

Fra Tyskland

Helgoland på vakt
En beretning om den posten ved den tyske Nordsjø, som er skjøvet lengst frem mot England 15

I syvhundre år har Thomaner-koret bestått
Tradisjonen i tysk musikk fortsettes også i krigstid 36

Frankrike

Vichy
Bilder fra en stille residens 27

Italia

Romerinnene lærer klassiske danser 46

Japan

Jakt i Japan
Farvereproduksjoner fra „Sohoguns klappjakt". Et mesterverk i klassisk japansk malekunst 24

USA

Roosevelt imiterer Wilson 4

Sydamerika

Fire kjeder og en dame 40

„Signal"s novelle

Flukt med hunden Skyth, av Peter Eckart 30

Fra vitenskapens verden

Kaffe og epler fra apoteket 41

Til underholdning

Gjett engang 31

Vilde De gjerne være fakir? 44

Ikke sportsfiskeren — men kameraet forteller! 45

Dessuten mange andre interessante bilder i farver og i sort-hvitt

COPYRIGHT 1941 BY DEUTSCHER VERLAG, BERLIN

To hundre av en million

Et eller annet sted i Østen i et av de mange store lagre, hvor de tilstrømmende masser av slagne sovjetarméer venter på deres videretransport til Tyskland. Uhyre stor er den tilate som kameraet tok et utsnitt av, men bildet er overalt det samme: forlegne, apatiske skikkelser, ferdige med livet, som tause står omkring eller har gravd sig en fordypning i sanden, hvor de døser bort tiden — til de en dag får befaling om å marsjere videre for å gi plassen fri for andre — som igjen byr det samme bilde Foto: PK. Rümmler

1918: PRESIDENT WILSON IS WELCOMED IN BREST
America has declared war. Her troops are fighting on European soil. Amid tumultuous applause, the American President arrives in Brest to make an inspection.

1941: PRESIDENT ROOSEVELT WELCOMED IN NEW YORK
America has declared her determination to give all-out aid to Britain. American armaments are being raced across the Atlantic. The American President is acclaimed throughout America.

Således ser det engelske tidsskrift „Picture Post" stillingen

1918: President Wilson blir mottat i Brest. Amerika har erklært krig. Dets tropper kjemper på europeisk jord. Under øredøvende bifall kommer den amerikanske president til en inspeksjon i Brest

1941: President Roosevelt blir mottat i New York. Amerika har forkynt sin beslutning om å yte England altomfattende hjelp. Amerikanske rustningsmateriell sendes over Atlanterhavet. Hele Amerika er enig med presidenten

Roosevelt imiterer Wilson

Hvordan USA's president driver amerikanerne inn i krigen mot Europa

I forrige hefte skildret „Signal" hvorledes dollarimperialismen strekker sine fangarmer ut over hele jordkloden. I dag fortsetter vi artikkelrekken om Roosevelts politikk med en beskrivelse av de midler og metoder hvormed USA-presidenten driver det amerikanske folk inn i krigspsykosen

I oktober 1939, et par uker efter denne krigs utbrudd, ble der avholdt en ekstraordinær gudstjeneste i St. Jameskirken i Hyde Park, USA-presidentens bosted. Foranledningen hertil var overrekkelsen av en bibel som Georg VI hadde skjenket til erindring om det engelske kongepars besøk i De Forente Stater. Som en beskjeden solstråle der blinket gjennem uværsskyene, lyste håpet om en avspenning hos alle fredselskende nasjoner, nå da våpnenes larm nesten var hendødd; på dette tidspunkt fremkom også det første av de frukteløse tyske fredstilbud. I St. James-kirken sluttet imidlertid presten sin preken med en bønn hvori han tryglet om kraft for Englands konge „så han kunde beseire og overvinne alle sine fiender". — Politikk i en nøitral stats gudshus. Prestens navn var forøvrig Wilson. Hans prominenteste tilhører var Franklin Delano Roosevelt, De Forente Staters president.

Hender som strekkes over Atlanterhavet

Presidentens deltagelse i denne kirkelige handling var mer enn et høflighetsbevis: den betydde et program og et løfte. Et løfte til England og Frankrike, et program for utenrikspolitikken og propagandaen, begge med det samme mål, å føre USA ut av den stivsinnete tilbakeholdenhet overfor Europas og Asias stridsspørsmål, som det nordamerikanske folk hadde forlangt og gjennemført på grunn av den lærdom verdenskrigen ga det. Efter undertegnelsen av de første nøitralitetsaktstykker den siste augustdag i 1935 hadde Roosevelt selv i sitt nyttårsbudskap for 1936 gitt uttrykk

Roosevelts tredje embedstiltredelse blir feiret med en tankparade, *over Pennsylvania Avenue'en i Washington drønner panservognene. Presidentens valgtaler er glemt, der hvor han atter og atter forsikret: „Vi vil ikke delta i andre lands krig"*

for folkets vilje med de ofte siterte ord: „Frem for alt nekter vi å oppmuntre til krigshandlinger ved å tillate de krigførende å erholde våpen, ammunisjon og krigsmateriale fra De Forente Stater."

Og med bitende hån behandlet han i sin tale i Chautauqua i midten av august følgende år krigsjobberne fra tiden 1916—1918, som hadde betraktet verdenskrigen som en god forretning og sine egne landsmenns blod som den siste instans for å bringe denne forretning til en lukrativ avslutning. Det dreiet sig den gang om Italias felttog mot Etiopia , derpå om Japans krig i Kina; men hans sarkastiske bemerkninger dekket akkurat opfatningen hos den brede masse, som hadde valgt ham og som ga ham sterkt bifall da han spottende bemerket at „det allikevel — hvis det brøt ut en krig i en annen verdensdel — vilde finnes tusenvis av mennesker i Amerika som på sin jakt efter direkte rikdom — efter der forgjengelige gull — vilde strebe efter å sette vår nøitralitet over styr eller å omgå den."

Mellem den 14. august 1936 og den 4. november 1939 ligger der et tidsrum på mer enn tre år og i dette tidsrum er det skjedd en politisk vending. I Chautauqua sto han med ryggen til den øvrige verden med blikket vendt mot Amerika. Den 4. november 1939 nadde han snudd sig og — med ophevelsen av våpenembargoen — allerede strakt fingrene ut over havene. Knapt to år senere la Roosevelt hånd på Island og pekte over til Asorene. Han hadde skjøvet Nordamerikas utenriksposisjoner tett inntil krigsskueplassen og trukket folket i USA inn i en krigspsykosens malstrøm som i større eller mindre grad hadde bredt sig ut over hele landet og gjort det urolig.

Jo mindre nøitralitet desto mer fred

Efter Wilsons mislykkede eksperiment under verdenskrigen hadde man i USA funnet tilbake til midtpunktet i besteforeldrenes politiske tankegang, til den tese, der som Monroedoktrin hadde gjort nordamerikaneren stolt over sin rett og sin egenart og inngitt den øvrige verden respekt for en rakrygget og selvbevisst nasjon. Det er ikke uten interesse i dag igjen å lese James Monroes budskap av 2. desember 1823. Det heter her bl. a.: „Vi har aldri tatt del i de europeiske makters kriger og heller ikke blandet oss inn i de anliggender som står i forbindelse med dem, det vilde heller ikke stemme overens med vår politikk." I 1917 hadde man gjort et forsøk med det motsatte og begravd disse ord under krigsparoler, forsøket var mislykket og hadde gjort Monroedoktrinens berettigelse og livskraft klar for nordamerikaneren. „Amerika for amerikanerne" blev i dobbelt betydning til en tros- og viljesytring for mannen på gaten. Det gas praktisk talt bare isolasjonister og selv i dag gjør begge partier krav på denne titel. Ordet „krig" var absolutt upopulært; og er det ennå, og dette tok og tar Roosevelt mer enn noen annen omhyggelig hensyn til.

Det å erstatte upopulære ord med populære og å gi dem en ny mening, er en gammel form for agitasjon. Intet er så populært i De Forente Stater som ordet „fred", intet så behagelig for øret som ordet „nøitral". Siden 1937, siden den tid da Roosevelt foretok sin store kuvending mot de av ham som „agressorer" betegnede fremstrebende stater Tyskland, Italia og Japan, snakker han stadig vekk om „fred" og „nøitralitet".

Tidligere var den nøitral som ikke blandet sig inn. Denne opfatning korrigerte Roosevelt allerede i mars 1939, da han ytret den mening at verdensfredens sak ikke var blitt fremmet ved den amerikanske nøitralitetslovs bestående og heller ikke vilde bli det; konsekvensen av dette var at USA vilde gjøre så meget mer for freden, jo mindre nøitrale de forholdt sig. Man bruker ordet „nøitral" også der hvor det har fått et nytt innhold og til slutt munner denne utvikling ut i den parole som allerede i 1917 ble forkynt og denne lyder: „Krig for å få slutt på krigen."

Med begrepenes forfalskning begynte også kampen om nøitralitetsloven. Senator Pittmann som innbrakte forslaget til denne lov, ga den titelen: „Fredsloven av 1939". Navnet var sart, klingende og forførende — innholdet var hårdt, ophevelsen av våpenenembargoen. I 1940 gikk Roosevelt et skritt videre. „Å holde fredens vei åpen, vil bare lykkes", så erklærte han i april i anledning av den panamerikanske unions femtiårige bestående, „hvis vi er forberedt på å møte makt med makt."

Reaksjonen på denne uttalelse var ikke så gunstig som han hadde ventet og så forkynte han den 11. september samme år for person- og lastebilsjåførenes fagforening: „Vi vil ikke ta del i andre lands krig og vi vil ikke sende vår armé, marine eller luftflåte til kamp i fremmede land utenfor den amerikanske verdensdel, unntagen" — og her lukket han op en bakdør — „i tilfelle av et angrep." Også denne setning inneholder et ord, som han ga en ny mening. Den gang betydde „utenfor den amerikanske verdensdel" noe ganske annet enn i dag da allerede Atlanterhavsøiene blir trukket inn under det amerikanske område.

Der har vi det - ordet krig

I Philadelphia understreker Roosevelt i oktober 1940 sin vilje til hele sitt liv bare å arbeide for freden; i slutten av samme måned forsikrer han i Boston „fedre og mødre ennå en gang at deres sønner ikke vil bli sendt i en fremmed krig." Gjenvalget i november gir ham muligheten til å gå et skritt videre. I sin kongresstale i begynnelsen av 1914 anser han krigens komme for USA som en naturnødvendighet, „hvis diktatorene skulde vinne krigen". Han har gjort landet fortrolig med det nye innhold av begrepet „nøitralitet", opretthoIdt de isolasjonistiske prinsipper derved at Roosevelt bare snakker om å forsvare Amerika og de amerikanske interesser; motstanderen er allerede fra begynnelsen av betegnet som „angriper", for angriperen er nemlig den som stiller sig i veien for USA's fremrykning. Den som ikke selv tenker efter, faller for slagordet „krig for å få slutt på krigen", — der har vi ordet „krig", og Roosevelts forvanskning av begrepene har har gjort USA-borgeren fortrolig med det.

Denne stemming blir underbygget ved de militære forholdsregler, som gir sig utslag i planer om en gigantisk utbygning av hær, marine og luftvåpen. Atter og atter blir det appellert til amerikanernes forkjærlighet for rekorder: de vil bygge verdens største flåte, de største og hurtigste fly og de veldigste tanks. Nordamerikanerne får opgitt mål som lønner sig. Ikke bare Asorene, ennå mer de franske besittelser, Vestindia, så Nederlandsk-India, Singapore. Naturligvis, USA har ikke bruk for mer land for å kunne leve, det sier gjennemsnittsamerikaneren sig også. Men målene er forlokkende, de animerer krigslysten.

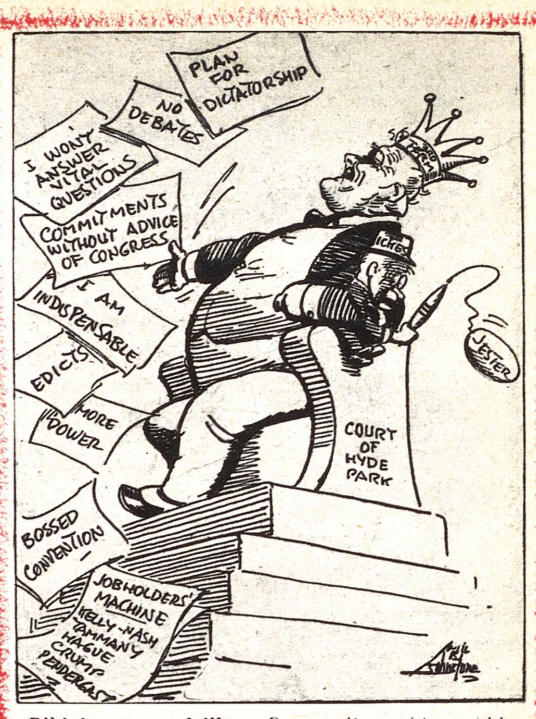
Hertil kommer utsikten til å gjøre en god forretning. En undersøkelseskomité som hadde undersøkt hvilke beveggrunner det var som drev USA inn i krigen i 1917, konstaterte med all tydelighet at USA-kapitalistene vilde redde sine investeringer. Det er dette forhold som også Roosevelts sarkastiske bemerkning i Chautauqua tar sikte på. Men beregningen er alltid den samme. I denne nye krigs første måneder trekker De Forente Stater sine skib ut av kampsonen. De mister derved en god forretning som de fikk en noenlunde utligning for i øket skibstrafikk med Sydamerika, som de britiske dampere for største delen måtte trekkes bort fra. De Forente Stater vil imidlertid noe mer, og så selger de til England: de selger uten egen risiko, da engelske skib henter varene. De leverer og håper på betaling i fremtiden.

Jonglørenes spill

For å gjøre enkelte gruppers og interessenters intervensjonsberedskap populær blant massen av det amerikanske folk gjør Roosevelt bruk av jonglørens metode. De baller han kaster til sine venner blir jonglert så lenge av disse til tilskuerne har lært å gjøre sig fortrolig med ballenes bevegelser. Da først tar han ballen tilbake igjen og forestiller sig bukkende som spillets dirigent.

Den første ballen kastet han i juni 1938 da formannen i utenrikskomitéen, senator Pittmann, forkynte at kon-

Fortsettes side 42

Diktatoren er ufeilbar. *Roosevelts maktvanvidd bebreides ham i hans eget land. Avisen „New York World Telegram" viser ham her kronet på tronen. Omkring ham flyr de papirene, hvorpå hans mål mot den amerikanske frihet er optegnet: plan for diktaturet, ingen debatter, jeg vil ikke besvare noen livsviktige spørmål, forpliktelser uten Kongressens råd, jeg er uerstattelig, forordninger, mer makt, umyndiggjort forsamling*

Presidentens krigspropaganda og dens følger. *Ut av mikrofonen på denne karikaturen i „Chicago Daily Tribune" trenger det urokkelige rop, som blir skreket inn i mikrofonen av Roosevelts befullmektigede: „Krig, krig, krig!" USA-borgeren, som er revet ut av sine fredsdrømmer allerede ved Roosevelts forsvarslov, blir ved disse stadige krigsrop drevet inn i krigspsykosen*

General „hysteri" raser gjennem USA. *Under ropet „Våkn op! våkn op! Ennå en gang avsted til redning!" ryster han ut av en flaske sine „krigsfeber-basiller". Den ilde tilredte fredsfugl flyr vekk. Slik ser „Chicago Tribune" følgene av Roosevelts krigspropaganda*

Ennå viser det sig en opposisjon. *En politisk kvinneklubb demonstrer mot forpaktnings- og låneloven der som første lovgivnings-forholdsregel åpenbarte Roosevelts sanne krigshensikter. I stadig sterkere grad overdøver presidentens krigsfanfarer snart disse stemmer*

I Kareliens uendelige skoger *som bare og til blir avbrutt av noen innsjøer, kjemper tyskerne og finnene sig seigt forover. Hvert skogstykke må kjemmes grundig igjennem før det går videre, med kompasset som eneste veiviser. Det er fiendens overraskelsestaktikk som byr på de største vanskeligheter i disse kamper. Lar man bolsjevikene få tid på sig, så setter de skogene i brann og forsinker på den måte fremrykkningen. Sakte og forsiktig må man lure sig inn på fienden og det er umulig å bruke transportmidler som forårsaker larm. Her gjør de tyske SS-tropper et fremstøt gjennem en skog mot en smal sjø, på den andre siden av sjøen har sovjetsoldatene satt sig fast. Forsiktig bringes gummibåtene ned til sjøkanten. For ikke å bli opdaget fra luften er gummibåtene kamuflert med mose. (Bildet til venstre nedentor.)*

I Kareliens skoger

Tysk-finsk våpenbrorskap i midnattsolens land

Fotos: SS-PK Slapak og SS-PK Møbius

Overrumplingen synes å skulle lykkes. *De første båter har allerede nådd strandbredden på den andre siden. Da glimter det fra skogen der borte — nu nytter det ikke lenger å være forsiktig . . .*

. . . den siste del av overgangen blir dekket av mitraljøseild. Geværføreren viser mot høire, hvor den første fiendtlige motstand blusser op

De første mannskaper av den tyske støttropp *er kommet over på den andre siden, spent hører de på ordrer som deres fører gir dem*

„Bakenfor der ligger fienden!" *Med lynets hurtighet bryter støttroppen frem i skogen, skudd og håndgranateksplosjoner . . .*

. . . og der kommer allerede våre menn tilbake med de første fanger

Vår list er lykkes! *Sovjetsoldatene trodde at de tyske SS-mennene var de eneste angripere og flykter akkurat i den retning, hvor de finske skarpskyttere ligger ferdig til å ta i mot fienden*

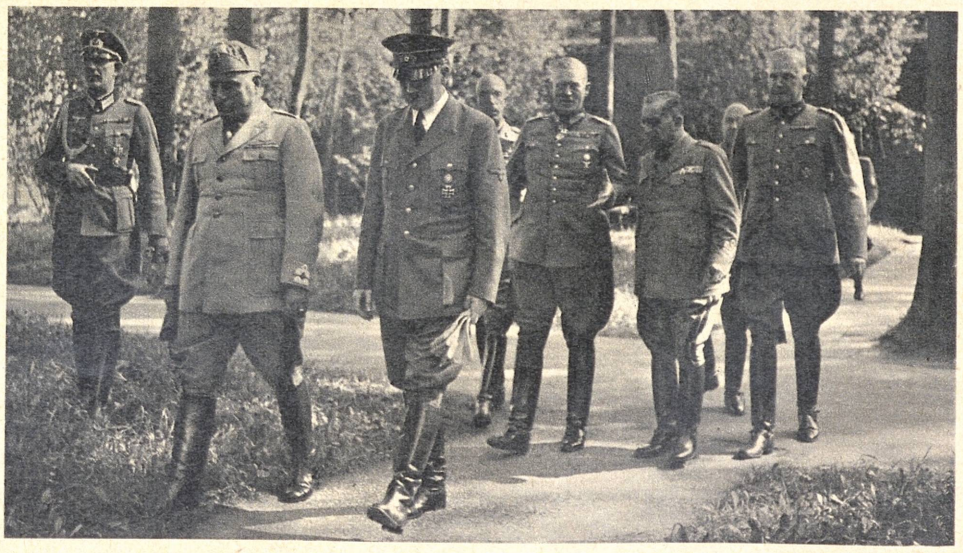
På østfronten *møttes der Führer og il Duce for sjette gang i løpet av denne krigen. Det tyske og italienske folks ubetingede vilje til å fortsette kampen til seier og efter seieren å gi Europa en ny og rettferdig ordning, kom til uttrykk under samtalene*

Fotos: (PK) Middendorf (2) Presse-Hoffmann

Il Duce i der Führers hovedkvarter

Mussolini hilser på hærens øverstkommanderende, *generalfeltmarsjal von Brauchitsch. Videre besøkte il Duce riksmarsjal Gørings hovedkvarter og besiktiget en av de italienske divisjoner, som er satt inn i kampen mot bolsjevismen*

Militære rådslagninger *fant også sted, ved siden av de politiske. I il Duce's følge var også sjefen for den italienske forsvarsmakts generalstab, general Cavallero, inntruffet i der Führers hovedkvarter. På bildet sees han bak de to statsførere — i samtale med sjefen for forsvarsmaktens overkommando, generalfeltmarsjal Keitel*

Witebsk, et eksempel blant mange

Alltid når sovjetsoldater opgir en stilling for godt, er brannstiftelse signalet til deres nederlag. Flyktningene drar inn i de brennende byer sammen med de tyske soldater, flakker om mellem de brennende ruiner og forsøker å redde det siste Foto: PK. Wundshammer

Smolensks endelikt

En tysk høittalerbil kjører inn i den brennende by. De siste sovjetsoldater, som holder sig skjult i kjellerne i de brennende hus, opfordres gjennem høittaleren til å overgi sig. Først når denne bil har avsluttet sin patrulje, begynner oprydningen av byen Foto: PK. Bohnes

Det tyske infanteri marsjerer

Det tyske infanteris fantastiske marsjytelser — ofte 70 km om dagen — har gjort en ende på de optimistiske beregninger i London. Den tyske soldat er de lange strekninger i det russiske landskap voksen. De uendelige sletters melankoli, den russiske himmels trykkende storhet, anstrengelsene og de hårde kamper, intet formår å bryte det pågangsmot, hvormed den tyske soldat baner sin vei fremad Foto: PK. Bauer

Den dype taushet brytes

I og om Smolensk forteller „kameratene" . . .

Spesialberetning for „Signal" av PK Hanns Hubmann

„Signal"s særkorrespondent forteller: „Folkene fra Smolensk blir tillitsfulle, da de ser mitt kamera. Det er en sjelden fornøielse for dem å bli fotografert. Jeg treffer de fleste i nærheten av det tyske feltkjøkken. Den gamle med skjegget interesserte mig. Han kommer straks løpende mot mig og sier: „Jeg er ikke noen bolsjevik!" Han famler frem et lite krusifiks fra sin slitte skjorte som et bevis. Iwan Rosanoff er 75 år gammel. For ikke å sulte ihjel, måtte den tidligere bygningsarbeider arbeide som nattevakt og fikk 100 rubler om måneden for det. Hans venn er Konstantin Wusum, gruppearbeider ved jernbanen, 47 år gammel, gift, to barn. „Jeg tjener 172 rubler om måneden", forteller han, „min familie bodde i et eneste værelse, vi spiste grynsuppe, poteter og brød, men det var ikke nok for hele måneden. I de siste fire-fem dager måtte vi alltid sulte"

„Iwan Iwanowitsch Tschimskoff ler til mig, da han merker at jeg ikke vil ta fra ham noen av de skattene, som han bærer i en sekk på ryggen. Det er poteter og brød, som han har tigget til sig hos de tyske soldater for sig og sine foreldre. Han er 23 år gammel, en Tscherno Rabotschi, ulært arbeider, som man i Sovjet-staten kaller „svart-arbeider". Han var ansatt ved et bygg som hjelpearbeider og fikk 120 rubler om måneden. Han bor hos sine foreldre og eier bare en lappet bukse og en fillete frakk, som han har fått. Hans beste plagg er skjorten, men han har bare én. Hans venn stammer fra Tula og var dømt til straffarbeid på en flyplass i Smolensk fordi han var kommet to ganger for sent til arbeidet i Tula"

"Disse to unge pikene la jeg merke til på grunn av deres gode klær og hårfasonger. Se der, Kira Safkina (til venstre,) 19 år gammel og medisinsk student. Hun snakker til og med litt tysk. Hun har slektninger i Køln og er sannsynligvis av tysk avstamning. Hun spør mig, om hun kanskje kunde studere videre i Tyskland efter krigen. Hennes far var landmåler i Smolensk, men i 1937 falt han i unåde. GPU hentet ham dengangen og siden da har familien ikke hørt mer fra ham. Moren arbeider, for at det skal være mulig for datteren å studere"

"Gutten med den pene perlebroderte luen er skolegutten Basil Popokoff, 13 år gammel, sønn av en spinneriarbeider. Han bor i to værelser sammen med sine foreldre og seks søsken. Han har det travelt med å komme hjem, fordi de tyske soldatene har gitt ham brød. Jeg lar ham løpe, men han kommer tilbake enda en gang og spør om det er sant at alle guttene i Tyskland har en pen uniform og et lærbelte med kniv, at de får lov å vandre gjennem hele Tyskland og underveis sover i egne telt. Ja, det er sant. „Hvert sitt lærbelte med hver sin kniv?" sier han atter og atter helt forbauset"

„Spesialisten", Szepan Swerlotsch tjente sammen med sin frue 900 rubler om måneden. „Hva vi kunde unne oss av det, ser De på klærne våre. Engang om måneden kunde jeg gå på kino sammen med min kone. Vi teknikere levde i stadig angst for å bli dømt som sabotører; for hvis det gikk i stykker noe på en maskin, var vi ansvarlige for det. Det er godt at dere er kommet. Naturligvis lider vi under krigen, men vi håper at dere snart har knust bolsjevismen helt"

„Djevler er bolsjevikene!" sier denne omtrent femtiårige kvinne atter og atter og forteller med ophissede bevegelser hvordan man har drevet hennes mann vekk med slag, før tyskernes innmarsj, forat han skulde bygge skyttergraver, og hvordan hennes to sønner ble dømt til tvangsarbeid på en flyplass, fordi det lille gårdsbruket ikke kunde gi stort nok utbytte!

„De ser jo hvordan vi lever her," begynner en av arbeiderne fra et „kolchos-bruk", et av Sovjets store landbruksforetagender, sin fortelling Hans far var en småbruker med fire kuer, sønnene har ikke noen eiendom mer. Disse to skulde på grunn av såkalt opsetsighet dømmes til tvangsarbeid, men greide å flykte ut i skogene i rett tid"

„Ikke noen tiggere, men „befridde" bønder! Faren var tidligere selvstendig småbruker, men så satte man ham inn i et stort landbruksforetagende, fordi hans gård ikke var „rentabel" nok. Nå tjener han ikke nok til å klæ sig og sin sønn anstendig. Luene og buksene har gutten stjålet fra et forlatt sovjetisk beskyttelsesrum"

„Som et madonnabilde virker denne stille tyveårige bondekone. Barnet hennes leker med låkket på en skokremeske, som tyske soldater har lagt igjen. Den unge konens mann er dømt til tre års fengsel av sovjetrusserne. Barnet hadde vært meget sykt, lægen hadde forordnet melk, men formannen i kollektivhusholdningen nektet å utlevere melken. Da skjelte mannen ut formannen, ble dømt og transportert bort for et år siden. Siden da har konen ikke hørt noe mer fra ham"

Hos bøndene rundt omkring Smolensk

blir „Signal"s korrespondent mottatt likeså åpenhjertig, som hos arbeiderne i byen. De gleder sig alle sammen over å kunne lette sitt hjerte. Enhver har sin spesielle historie å fortelle og allikevel er alle disse skjebner ens — om menneskene er pene eller stygge, renslige eller forkomne. Alle led under et umulig verdensfremmed systems tvang, enhver av dem var truet av fangenskap eller forvisning, hver av dem sørger over en slektning, som er sporløst forsvunnet

„Tsarens ulan, Fjodor Nikolay Kornejeff, småbruker, femogsekstí år, sitter i fritiden ved veikanten og spør de tyske soldatene som drar forbi, på ganske godt tysk efter den tyske underoffiser Berger fra Bochum. Bonden var i tysk krigsfangenskap under verdenskrigen og tror at underoffiser Berger, som dengang bevoktet ham, også må være med nå. Hans kostbareste eiendel er bildet fra 1905, som viser ham som tsaristisk ulan"

Kampen om den sovjetiske landsby Gatnoje er nettop over. Nedover gaten velter røkskyene efter slaget. Sovjetiske panservogner har forsøkt å stanse det tyske infanteri, men antitankkanonene ble i stormmarsj ført fremover til inngangen av landsbyen og brakte det fiendtlige panserartilleri til taushet. Videre går veien fremad

Fra landsby til landsby!

Det tyske infanteri stormer fremad

Fotos: PK. Hähle

En tysk fortropp stormer inn i den neste landsby. De enkelte stillinger er blitt hårdt angrepet av de tyske infanterikanoner, men ennå smeller det fra hvert hus

Atter melder en sovjetpanservogn sig. *„Antitankkanoner forut!" De tyske antitankkanoner blir kjørt frem på sideveier, så de kan falle sovjetpanservognen i flanken*

I mellemtiden undersøker infanteriet hus efter hus. *Krypende arbeider infanteristene sig mot hvert hus, og i et par sprang tilbakelegger de så det siste stykke. Noen mann sikrer utgangene og kjellerne, de andre gjennemsøker huset*

Sovjetpanservognen er tilintetgjort. *Som det var å vente, har de tyske antitankkanoner nådd sovjetpanservognen ved inngangen til landsbyen og skutt den istykker*

Landsbyen er tatt. *De tyske panservogner kommer efter. De sikrer det tyske infanteris angrep på den neste landsby. Gjennem ilammer og røk går veien videre fremad*

Helgoland på vakt

Klippen i havet. *Helgoland, en sandstensklippe på 0,64 km² og 58 m høide, ligger ombrust av Nordsjøens mektige bølger. Øien behersker og beskytter munningen av Elben, Weser, Eider og er helt moderne befestet*

Forpost mot England. *Efter verdenskrigen ble Helgoland avvæpnet av engelskmennene — idag er øien spekket med kanonrør av alle kalibre, frem for alt med et luftvern med største presisjon. Når som helst engelskmennene skulde ha lyst til å angripe øien, vil det komme til å stå dem dyrt*

De gamle hummerfiskere *på Helgoland er urokkelige filosofer, som fra gammel tid av har pleid å fordype sig i sindige tanker om verdens gang*

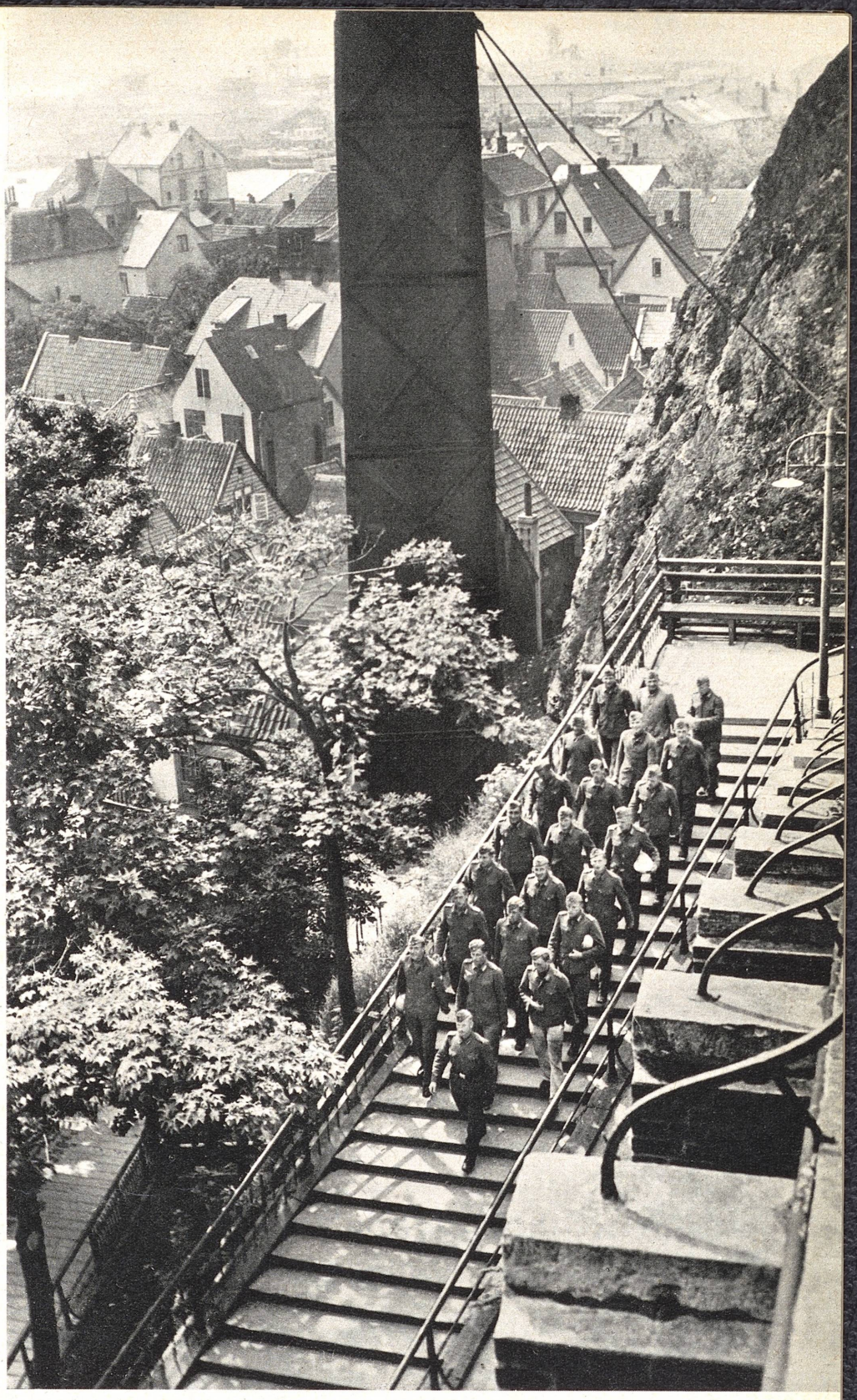
„Kikkerne" fra Falm. *Man kan treffe på dem til enhver tid her på den lave moloen, hvor de med sine kikkerter holder utkikk over det jadegrønne hav. For det er alltid noe på ferde på Nordsjøen, og „kikkerne" kan tyde selv de fjerneste hendelser riktig*

Bølgelek på stranden. *Det finnes ikke lenger noen badegjester fra fastlandet siden krigsutbruddet — istedenfor settes kvinnene på Helgoland over til de solvarme sandstrander foran øien av fiskerne — og vaktposten gjør tjeneste som bademester*

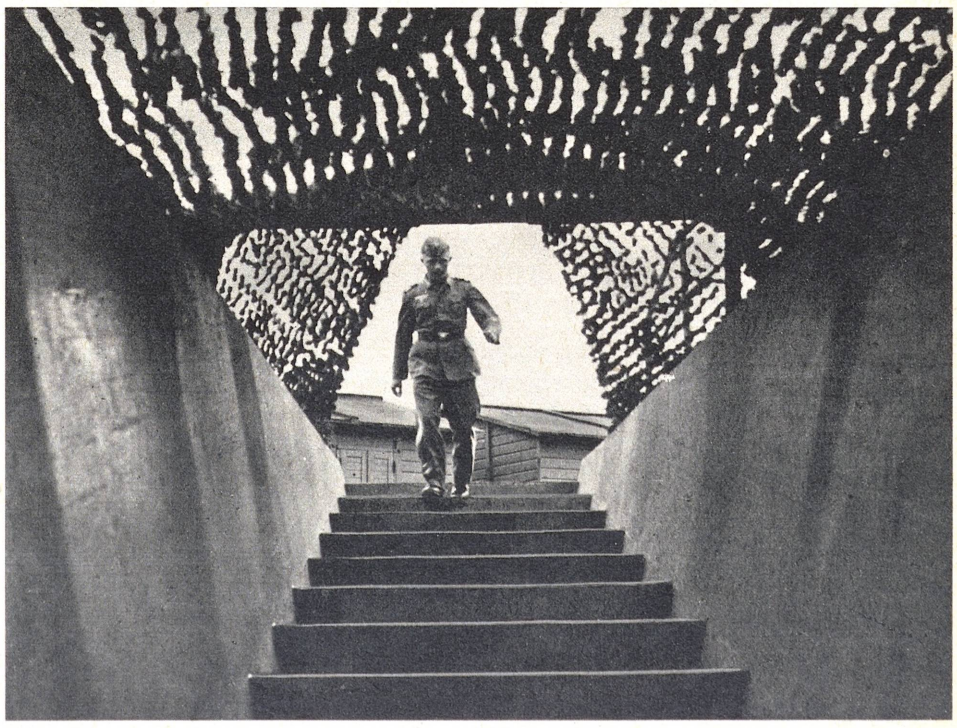
Den blomstrer fremdeles — *handelen med ,,souvenirs fra Helgoland''. Nu er soldatene de ilittige kjøpere, for et smykkeskrin av perlemor hilses overalt med glede*

I marsjtakt *går en avdeling soldater ned trappen til lavlandet. Deres tjeneste vil iformiddag ikke bli altfor krigersk — efter badetøiet under armen å dømme*

Kaiserstrasse — i krigstid. *Den går fra landingsbroen forbi kurhotellet til trappen og elevatoren som fører op til den øvre del av Helgoland og var i fredstid den store promenade og forretningsgate, hvor alle møttes hundre ganger om dagen*

Havfestningens ,, katakomber''. *Godt skjulte innganger fører inn i klippens ,,underverden'', som i sin labyrint gir god beskyttelse for liv og gods* Fotos: PK. Hilmar Pabel

„Signal" avslutter idag: Ti minutter strategi

Seierherrens hemmelighet: sjelen!

Krigskunstens angivelig hemmelige vitenskaper har „Signal" fremstilt i en artikkelrekke, som avsluttes idag. „Signal" undersøker til avslutning slagordet „den tyske krigsmaskin"

Krigen har to ansikter, det ene er fornuftens avslørende ansikt, det andre er sjelens ugjennemtrengelige ansikt. „I sjelen ligger det gjemt egenskaper, og ved hjelp av dem enten vinner man eller taper man slagene", sa prins Friedrich Karl af Preussen.

Den tyske generalfeltmarsjal Helmuth von Moltkes epokegjørende betydning besto i at han klart hadde anerkjent krigens to ansikter og handlet efter det. Alt som fornuften i krigstilfelle er i stand til å yte, måtte efter Moltkes lære allerede være ytet før slaget. Med Moltke begynner den moderne tid, massehærenes tid, den „tekniske" krigs tidsalder. Ennå Napoleon var av den mening at man først ved kamphandlingenes begynnelse behøvde å treffe sine disposisjoner. Men Moltke derimot sto, når kamphandlingene var begynt, bare som iakttager på kampfeltet. I slaget ved Sedan ble det ikke gitt én eneste befaling til de kjempende tropper av ham, sjefen for den tyske generalstab. Dette er vel den største triumf som forstanden noengang har feiret på kampfeltet. Han holdt hærførerens opgave for avsluttet, når opmarsjplanen var fastlagt i alle — selv i de tilsynelatende minste biting.

Alt annet la generalfeltmarsjalen i underførernes hånd, men for at han kunde gjøre dette, anså han den sjelelige og moralske forberedelse av soldaten i fredstid for det viktigste.

Innholdet av en hemmelig befaling

I de berømte „Hemmelige instruksjoner for høiere troppeførere", som Moltke hadde utferdiget i 1869, så de utenlandske militærattachéer, som hadde fått rede på disse instruksjoners eksistens, en raffinert opskrift på krigskunsten, en samling av knep og tricks. Da disse „Hemmelige instruksjoner" ble offentliggjort noen år senere, var de fremmede makters krigsvitenskapsmenn meget forbauset over å lese følgende setninger som kjernepunkt: „Det moralske element kommer i fredstid sjeldnere til virkning, i krigen er det betingelsen for ethvert godt resultat, en tropps sanne verdi. I krigen veier karakteregenskapene tyngre enn forstandens. Ved en krigersk handling kommer det ofte mindre an på hva man gjør, enn på hvordan man gjør det. Fast beslutning og urokkelig gjennemførelse av en enkelt tanke fører sikrest til målet. Krigen stiller økede fordringer til offiseren, som må erverve sig soldatens tilit gjennem sin personlige optreden. Man venter av ham at han bevarer sin ro og sikkerhet også i det vanskeligste øieblikk, ham vil man se i spissen, hvor faren er størst. Hos pelotongføreren foran fronten, hos kapteinen og rittmesteren, som har alles blikk rettet mot sig, ligger arméens styrke. Men denne styrke må ledes av førernes intelligens. På dem hviler det desto større ansvar jo høiere de står."

Disse setninger angir derfor begynnelsen av den moderne tid i krigskunsten, fordi tidens sosiale karakter avspeiler sig i dem. Den tyske soldat er ikke lenger noen leiesoldat og heller ingen undersått som er tvunget til å kjempe, men det selvstendig virkende ledd i en nasjon. I en nasjons handel kommer det dog alt an på hvert enkelt menneskes virke.

Massehærenes grunnproblem

Moltke hadde erkjent, hvordan fremtidens hærer stadig vilde måtte forøkes. Hvor vanskelig var det ikke under slike forutsetninger for feltherren å få sin vilje frem til frontens allerfjerneste punkter. Dette var ikke alene et problem om efterretningsoverbringelse — efterretningstjenesten er mer en fornuftens sak enn teknikkens — det er heller et moralsk problem. Jo større fronten ble, desto mindre måtte den enkelt kjempende gruppe bli. Dette er bare en tilsynelatende motsigelse, den løses straks når leseren tenker tilbake på det som er blitt sagt her om krigskunstens vesen.

Den heldige utgang av et slag er alltid hos den feltherre som stiller mengdens makt overfor en elastisk linje, som efter hans plan slynger sig om den fremstormende masse. Sin store triumf feirer krigskunsten, når denne elastiske linje opstår ifølge feltherrens vilje.

Forutsetningen for en slik triumf er at alle menn underordner sig feltherrens vilje og også handler efter denne vilje. Krigshistorien kjenner ganske visst også en elastisk linjes triumf, som ikke opstår av feltherrens vilje, men av den kjempende tropps nød. Slike eksempler danner kampene av de dårlig ekserserte folkehærer mot den fast sammenføide masseinnsats av andre godt ekserserte tropper.

Da Amerika forsvarte sin uavhengighet mot de engelske leietropper, kjempet englenderne i den fredrisianske slagorden, hvor man bare kunde fyre på befaling. Det amerikanske militær var slett ikke i stand til å kjempe i denne fastsammenføide orden, de gikk derfor mot englenderne i enkelte skyttergrupper, fyrte når de holdt det for riktig, utnyttet enhver fordel i terrenget uten å vente på befaling til å legge sig ned og å fyre, og ved denne „revolusjonerende taktikk" forvirret de motstanderen.

Den tomme slagmark

På samme måte kjempet senere hærene mot hverandre i den amerikanske borgerkrig. Troppene var altfor dårlig inneksersert til å kunne gjennemføre en feltherres plan og til å tillate et ordnet slag og garantere utfallet.

I virkeligheten seiret ikke nordstatene bare fordi de hadde en bedre militærledelse — for sydstatene var bedre militært ledet — men fordi det lyktes dem å ødelegge sydstatenes levnetsmiddelreserver og å avskjære dem for tilgangen til restene ad sjøveien.

Det samme dilemma, som ble beredt englenderne av de amerikanske skyttere i uavhengighetskrigen, lærte de ennå en gang å kjenne i dette århundre av boerne. To år trengte englenderne til å beseire det lille boerfolk. I denne afrikanske kamp opsto for første gang begrepet om „slagmarkens tomhet", som er blitt så typisk for verdenskrigen: det raser et slag uten at man ser motstanderen, menneskene faller, uten å ha sett den som sender dem i døden.

Englenderne kjempet dengang mot en usynlig fiende. Hver enkelt boer var en fremragende skarpskytter, som satte sin stolthet i å treffe sin mann nøiaktig mellem begge øinene. I sluttede forband kunde de imidlertid ikke kjempe godt, fordi de ikke var øvede nok. De gjorde derfor en dyd av nødvendighet og stilte op mot englenderne skytterlinjer som var trukket bredt ut fra hverandre, og som meget vanskelig kunde omringes. Hver av disse skyttene gravde sig dessuten ned i terrenget eller kjempet — skjult bak sandsekker.

Således opsto skyttergrav-taktikken, som senere vel lot japanerne triumfere over russerne, men som også førte til de stivnede fronter i verdenskrigen.

Som i den amerikanske borgerkrig seiret i verdenskrigen ikke den bedre soldat, men den for hvem det lyktes å avsperre motstanderen fra næringsmidler og materialforslen. I verdenskrigen var det 26 nasjoner som hadde inngått forbund mot de tallmessig langt underlegne tyskere, østerrikere, bulgarer og tyrker.

Tilbake til bevegelsesslaget

Den tyske soldat gjorde sig i verdenskrigen gjeldende i skyttergravstaktikken, skjønt denne form å kjempe på ikke var og heller ikke kunde være tyskernes ideal. Når tyskeren har en krig før øie, må han tilsvarende sitt lands geografiske beliggenhet regne med kanskje å måtte kjempe mot flere fronter. Det ligger da i sakens natur at hver av tyskernes krigsoverveielser må være rettet mot ødeleggelsen av den fiendtlige hær. Men ødeleggelsen er bare mulig — som eksemplene om Epaminondas og Hannibal, om Fredrik den store, Napoleon og Moltke beviser — når angriperen foretar et bevegelsesslag, med det mål å angripe sin motstander i flanken eller å omringe ham på begge fløier. Også i verdenskrigen planla tyskerne et ødeleggelsesslag: den såkalte Schlieffen-plan var tenkt som et gigantisk „slag ved Leuthen", med den hensikt å omgå den franske hær ut fra tyskernes høire fløi og å komme den i ryggen. Den tyske soldat var eksersert for ødeleggelsesslaget, og når også han gjorde sig gjeldende i skyttergravskrigen mot den uhyre tallmessige fiendtlige overlegenhet, så kunde han takke sin bedre utdannelse for det.

Ved eksemplene om Epaminondas og Hannibal er det blitt klart at den elastiske linje, som feltherren trenger for den tosidige omklamring, bare kan dannes når feltsoldaten lever med sin feltherre i en sjelelig og intellektuell overensstemmelse. Fredrik den store har engang sagt: „I mitt infanteri er hver mann en Cæsar!" Om man anser dette ord for en genial overdrivelse, så antyder det dog målet. Moltke har med sine „Hemmelige instruksjoner" ikke hatt noe annet enn virkeliggjørelsen av dette mål for øie, og heller ikke er dette mål i den grad blitt virkeliggjort i noen annen armé i verden som i den tyske.

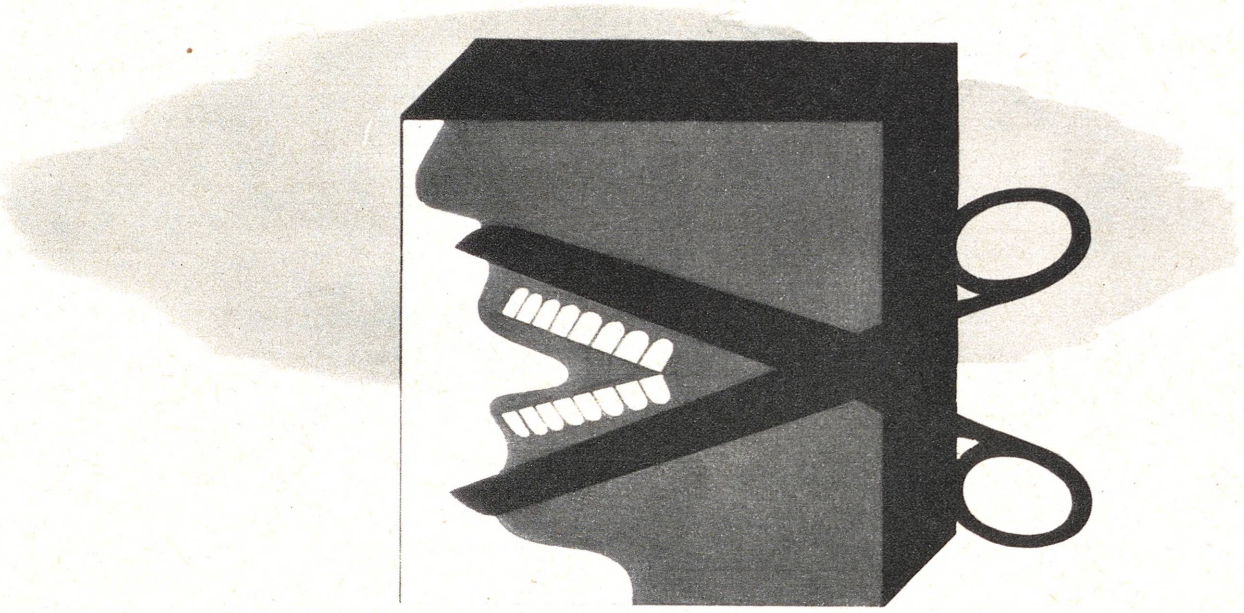
Den tyske hemmelighet

Forat det skulde kunnē virkeliggjøres, måtte de kjempendes enkelte grupper forminskes i forhold til hvordan hærene ble forøket. Men dette er ingenting annet enn utdannelsen av de sjelelige og moralske krefter, som det kommer an på i krigen. For å bringe hver mann dithen at han kan bli underfører og å opdra underføreren slik at han i nødsfall likeså vel kan bli fører for sin gruppe som for en bataljon, er utdannelsen av hver enkelt mann til fører nødvendig. Dette gigantiske foretagende er lykkes for tyskerne.

Utadtil er denne utvikling kjennetegnet gjennem utgivelsen av stadig nye ekserserreglementer mellem årene 1866 og 1914. I avstander på 15 til 20 år utkom det undertiden et nytt ekserserreglement, hvis indre betydning var rettet mot å forminske den kjempende tropps enheter og å trekke alle hjelpevåpen — som f. eks. artilleriet er — inn i infanteriets tjeneste. Moltke hadde banet vei for erkjennelsen om at infanteriet vilde være det avgjørende våpen og karakteristikken av fremtidens folkehærer.

Infanteriets utvikling fra midten av forrige århundre til idag blir tydelig, når man leser de setninger som Moltke har nedskrevet i sine „Hemmelige instruksjoner" i 1869 om infanteriet: „Utilstrekkelig understøttet av artilleriet, og kavalleriet så godt som slett ikke understøttet, optrer infanteriet i sin styrkefølelse overalt selvstendig og går offensivt frem mot fienden." Idag har infanteriet sitt eget artilleri, fra antitank-kanonene til haubitsene. Det har beredne observatører og motoriserte kolonner. På Moltkes tid eksersérte infanteriet regiments- og bataljonsvis. Idag er eksersisen i kompanier regelen. Kompaniene deltes tidligere i mindre pelotongenheter, idag er de minste enheter gruppene og troppen; hver tropps- og gruppefører må imidlertid når det gjelder, kunne erstatte pelotonføreren. I det små lærer gruppen det som en armé skal kunne i det store, nemlig under alle omstendigheter å være offensiv, å få riktig rede på fienden, å stille sig mot ham, til nød å omringe ham og ødelegge ham. Av sig selv utviskes ved denne art utdannelse grensen mellem den menige, underoffiseren og offiseren. Enhver tysker, som er våpenfør, som kan glede sig over legemlig og åndelig sunnhet og

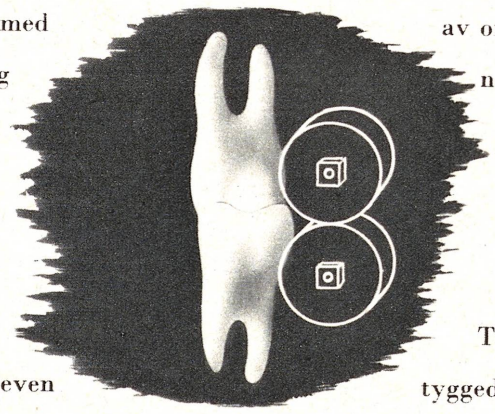
Fortsettes side 43

Våre tenner er levende verktøi.

Det er ikke vanskelig å sammenligne tennene med verktøi til dagligbruk. vi må bare se litt på, hvordan de virker. Navnet huggtenner sier jo allerede hva de gjør. De spissere hjørnetenners arbeid kan sammenlignes med virkningen av en dolklignende kniv, og navnet kinn- eller maletenner minner om møllestenenes arbeid.

Ganske visst må vi ikke overse at tennene stadig arbeider sammen. vi skjærer, river og maler maten vår på samme tid, og så ligger sammenligningen med en saks arbeid meget nær. Like som vi med en saks bare kan arbeide riktig, hvis den beveger sig riktig i hengslet, ikke for lett og ikke for tungt, og eggene er i orden, således kan vi også bare tygge som vi skal, hvis alle tennene er i orden. Tenner og sakser løser sin opgave ved en utfyllende motvirkning av de deler som står overfor hverandre. Med kjernesunne tenner i underkjeven og „ruiner" i overkjeven kan man like så lite tygge — som klippe med en saks, hvor den ene halvdel er brukket av helt til hengslet.

En eller to manglende tenner i over- aller underkjeven er allerede nok til å påvirke hele gebissets tyggeevne sterkt, fordi overalt prinsippet om motvirkning blir ophevet på grunn av de opstående hull. La oss bare tenke på saksen vår igjen. Filer vi noen hull i klingene, klipper saksen overhodet ikke eller bare dårlig.

Når tennene også er verktøi, må vi ikke allikevel glemme at de lever. For de henger sammen med hele legemets „saftstrøm" gjennem tannmargen og dertil kommer at deres tyggearbeid tjener til opretholdelsen av organismen og dermed sunnheten. Hvis vi ikke tåler noe mangelfull verktøi i våre husholdninger, verksteder og fabrikker, er det enda viktigere at vi ikke tåler det, når det gjelder vårt levende verktøi, — hele vår sunnhet avhenger jo i høi grad av dets gode arbeid.

Tennene kan vi meget lett holde sunne, kraftige og tyggedyktige, når vi med riktig tannpleie forstår den regelmessige benyttelse av en spesiell tannbørste med Chlorodont-tannkrem — den fremstilles nå som før i den samme gode kvalitet — og gir våre tenner riktig arbeid ved grundig tygging av mest mulig hård kost. Vi bør også gå til tannlægen to ganger om året, selv om vi ikke har tannpine.

Kvalitets-tannkremen

Chlorodont

viser veien til riktig tannpleie.

Overalt Guderian

PK-Hanns Hubmanns beretning til „Signal"

Ikke bare innen det kjempemessige område som beherskes av det tyske våpen — over hele verden er generaloberst Guderian, „det tyske panservåpens far", „Stål-Zieten" nesten blitt til en legendær skikkelse. På alle skueplasser for denne krig og nu også i Øst er det fryktede og beundrede tegn „G" på tusener av panservogner og andre krigsvogner omgitt av uforglemmelig ry. Overalt hvor denne uforferdete soldat, som for kort tid siden av der Führer ble tildelt ekeløvet til ridderkorset, viser sig hos sine soldater, møtes han med den begeistring som er beredt til å hente selve djevelen ut av helvedet

Allerede i de tidlige morgentimer *finner man generalobersten på kommandoplassen i den russiske skog, bøiet over sine kart. Og dog er han ikke det minste en „kartgeneral", men derimot en fører, som nesten er overalt og som alle hans soldater er fortrolig med*

Plutselig er han der! *Generaloberstens hurtige kommen og gåen i de forskjelligste distrikter innen hans store kommandoområde er forlengst blitt til et ordsprog. Her en kort diskusjon om stillingen med pansergeneral Geyr v. Schweppenburg (til venstre) — og noen minutter senere . . .*

Strategi ved veikanten. *I Roslawi, som er erobret av hans panserdivisjoner, diskuterer generalobersten med en kommanderende general de større avdelingers operasjoner*

. . . frembyr Guderians lette bil atter det berømte bilde. *„Panserfaderen" skyter gjennem virvaret under fremmarsjen, forbi troppens vogner, mot fronten*

Over restene af en nødbro, *som ennu ikke er passerbar for de tunge panservogner, kjørte Guderians bil forsiktig over i følge med befalingspanservognen — i et landskap som ennå ikke er fritt for fiender, går farten videre*

Hos de forreste panservogner. *Generalobersten er ankommet til de aller forreste kolonner i umiddelbar nærhet av fienden og mottar rapport av pansermennene fra den lette fortropp. Forsterkninger er høist nødvendig for at ringen om sovjettroppene kan sluttes helt, og generalobersten . . .*

. . . gir de nødvendige befalinger *til radiotelegrafisten i følgepanservognen. Disse blir straks ,,nøklet'' videre og ,,suser så i eteren''*

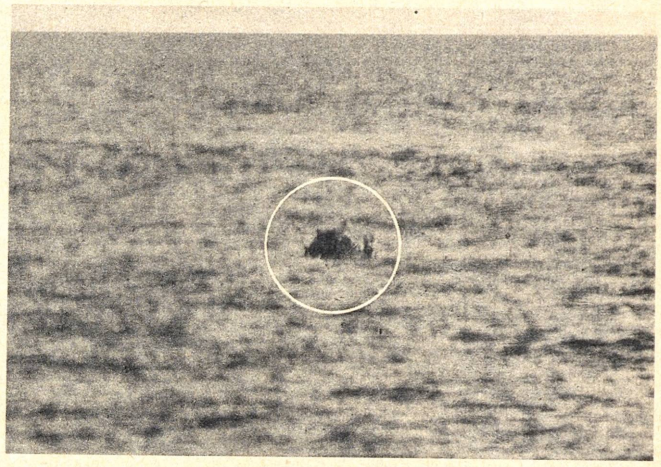
Forsterkningene er inntruffet — *angrepet kan begynne. Vifteformig brer panservognene sig ut i terrenget og kan hvert øieblikk støte på fienden. Så vil ,,Stål-Zieten'' bestige sin vogn og som alltid være å finne der hvor det går hårdest for sig*

Italienske motortorpedobåter på minejakt

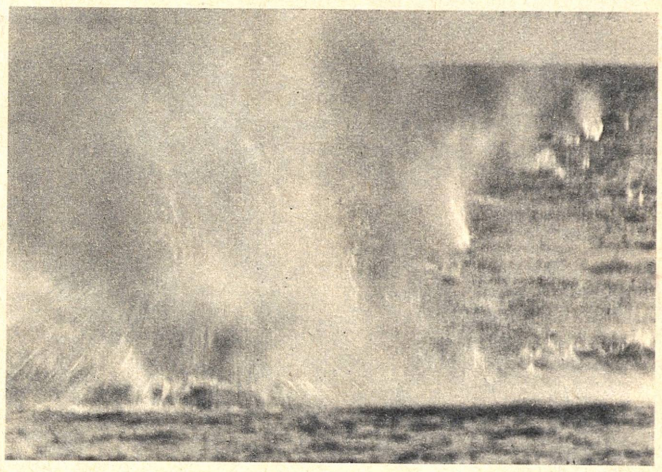
Fotos: PK. Müllmann og Böltz

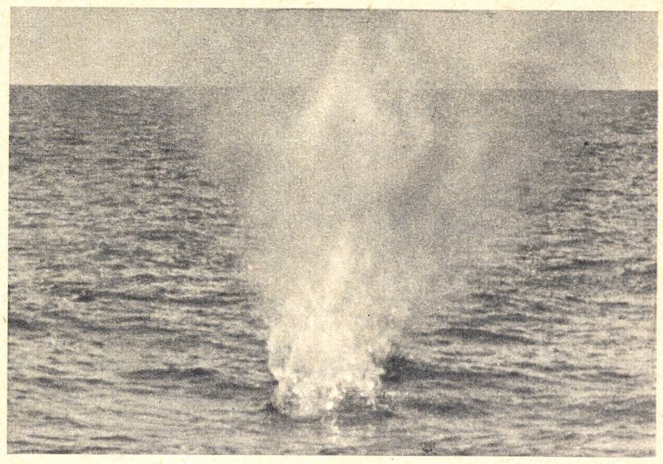
Over Middelhavet *jager italienske motortorpedobåter. Deres dagsbefaling går ut på å opspore engelske drivminer og gjøre dem uskadelige. Uophørlig speider mennene over havflaten*

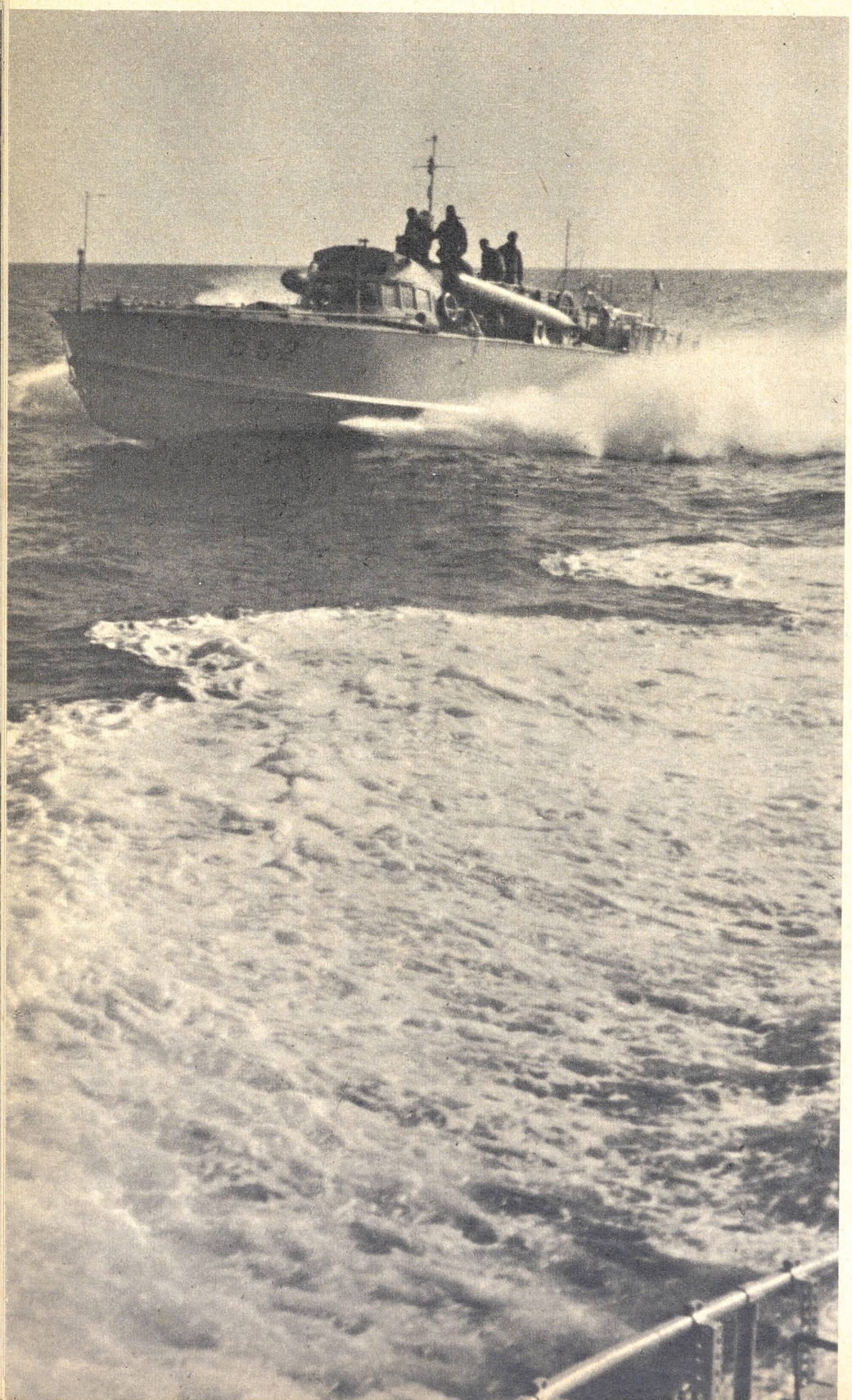
En engelsk drivmine blir opdaget. *Illevarslende gynger den på bølgene. Under sakte fart blir den tatt på kornet . . .*

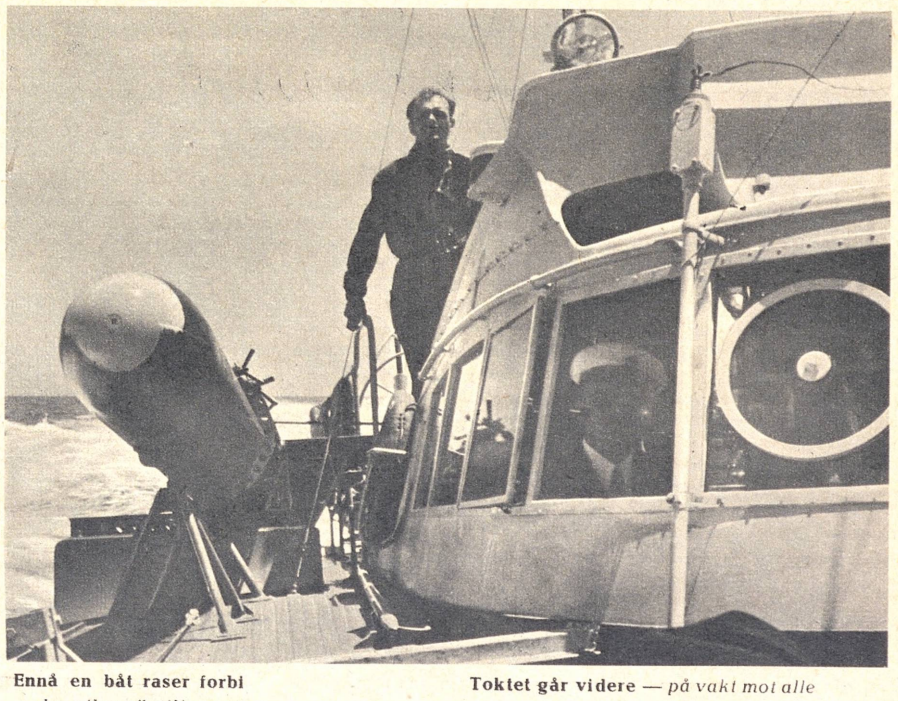
. . . og nå feier maskingeværkuler *mot den lumske ,,behornede'' kule*

Gjennemhullet av maskingeværskudd *synker drivminen og forsvinner for alltid i bølgene*

Ennå en båt raser forbi *— den sikrer flotiljen mot eventuelle overraskelser fra fiendtlige enheter*

Toktet går videre *— på vakt mot alle overraskelser. Skulde et fiendtlig krigsskib dukke op, vilde det komme ut for motortorpedobåtenes torpedoer*

Den tyske Afrika-soldats ansikt

Et ubarmhjertig klima og en ubønnhørlig kamp preget og herdet denne manns trekk bak det grønne myggeslør. Foto: Kenneweg

JAKT I JAPAN

JAKT I JAPAN

De vidunderlige jaktscener, som vi her viser på tre sider, er utsnitt av „Sjoguns klappjakt", et mesterverk fra den klassiske japanske malerkunst. Det kostbare verk, som består av to sammenrullede bilder, hvert ti meter langt, er en gave fra Tenno til riksmarsjalen. Det ble til omkring år 1710 og er signert av Yasunobu Kano fra den berømte Kano-skole. Kunsthistorien tilskriver Tsunenno Kano dette verk, hvis maleri den gamle mester i høieste anerkjennelse forsynte med sin signatur. Det er ikke en rekke tresnitt, men en uavbrutt fortløpende, håndmalt og kolorert originaltegning, hvis mangfoldighe og geniale utførelse også hensetter en kjenner av japansk kunst i beundring. De sammenrullede bilder fremstiller en av Yoritomo Minamoto (Tennos Sjogun eller riksstattholder) foranstaltet klappjakt ved foten av Fuji-fjellet i året 1193. Jegerne, i ridebukser av hjorte-og leopardskinn, nedla viltet med bue og pil. I gruppen av pilebærere og falkjegere rir Yoritomos unge sønn på en hvit hest. Han nedla en stor hjort under jakten

Fotos: Heddenhausen

VICHY

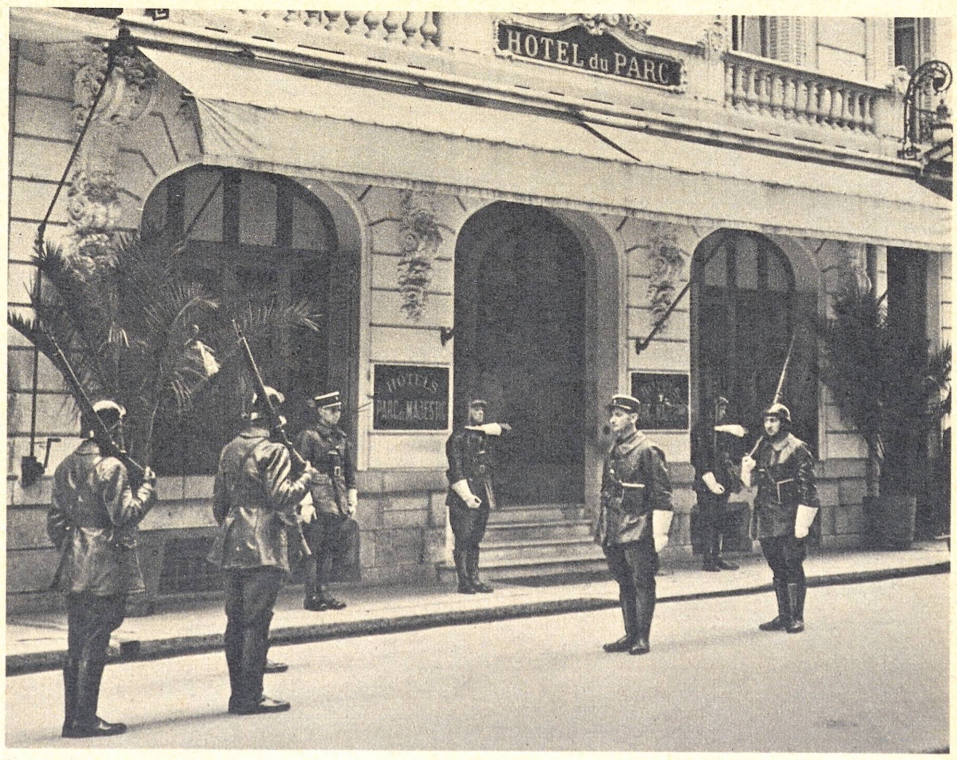
Bilder

fra en stille residens

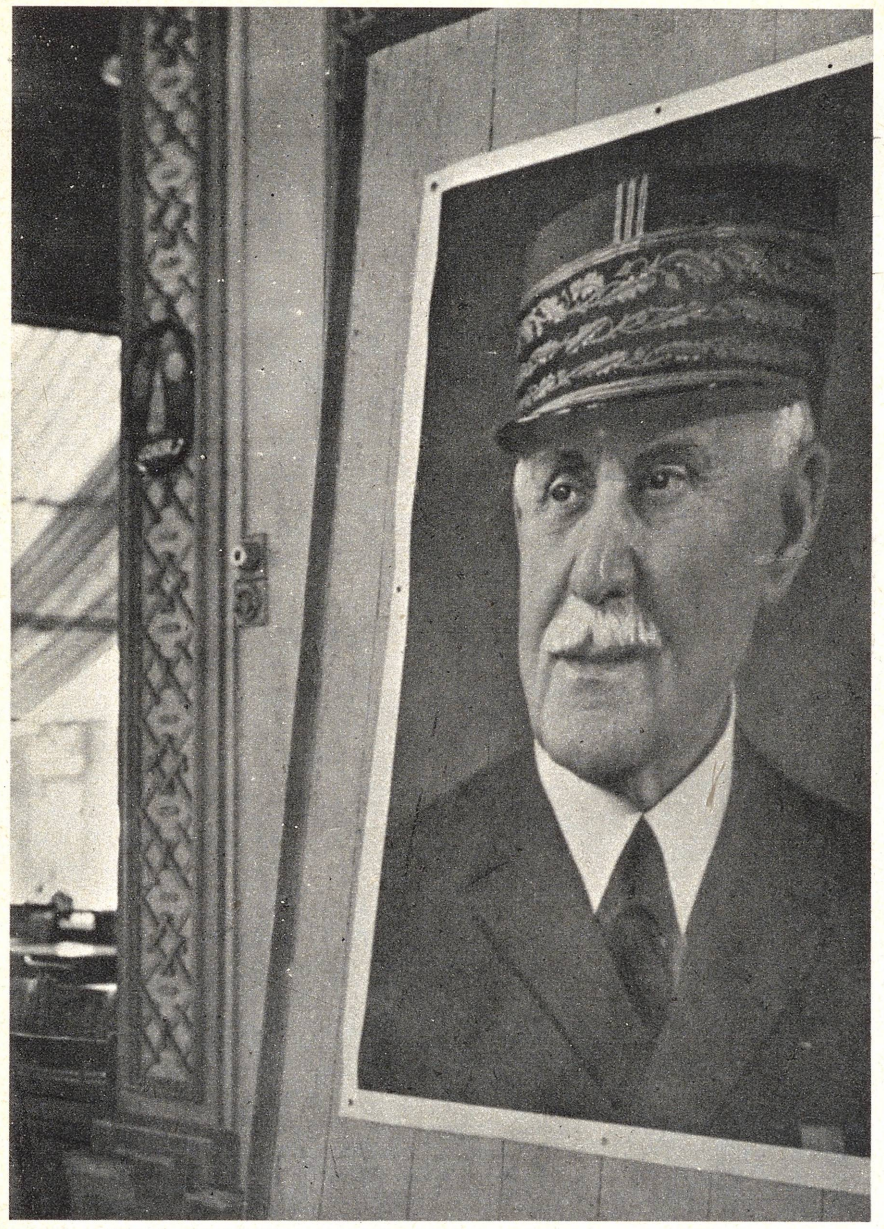

I Hotel du Parc, *på hjørnet av Rue du Maréchal Pétain og Rue Petit, befinner marsjalen av Frankrikes arbeidsværelse sig. Under hans styre har den franske debattérkunst måttet forvandle sig til den militære ordknappe metode. Marsjal Pétains arbeidsiver holder også hans ministerier, som likeledes har innrettet sine kontorer og konferanserum i hotellene, i uavbrutt sterk spenning*

I påvente av marsjalen. *Den franske statssjef, marsjal Pétain, er bare sjelden å se. Men ved offisielle anledninger og på stevner som avholdes av ,,Chantiers de la jeunesse'' kan man beundre den manns stramme skikkelse, som leder arbeidet i ,,Gouvernement Français'' med verdighet og autoritet*

Vaktavløsning foran Hotel du Parc. *Hver time avløses garden også foran de enkelte ministerier. Disse er utsøkte, disiplinerte soldater og dette lille militære skuespill finner stadig interesserte tilskuere — eftersom den jo er den eneste seremoni hvorved regjeringsvirksomheten i Vichy får et synlig uttrykk overfor offentligheten*

„Fedreland! Familie! Arbeid!" *Med disse ord besverger marsjalen franskmennene „på det at Frankrike må leve". Og sammen med disse ord ser man også overalt hans portrett. Met et ironisk blikk synes han å følge dem som stadig vekk kommer på et kort besøk til Vichy for å intrigere og spionere og hviske i ørene til hverandre... Nemlig hine emigranter som ikke har noen opholdstillatelse i Vichy, men som sitter i Lyon og Clermont Ferrand og fortsetter sine bankforretninger i bakværelsene, alle de som ennå ikke begriper at deres tid er forbi*

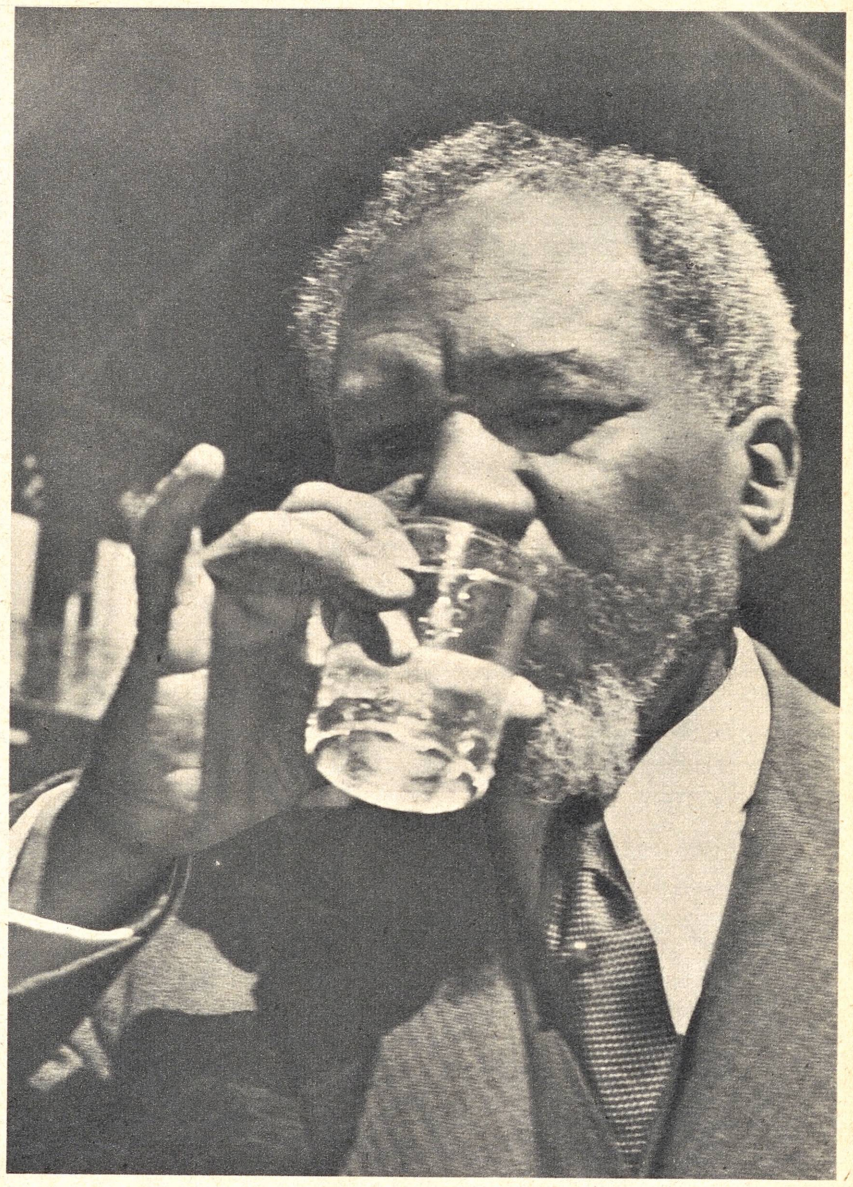
En dekorativ skikkelse: *Caid Bentaied Mohamed Ben Kaddour, en legionær, som har kjempet 18 år i den franske kolonialtjeneste, og som overbrakte marsjalen sin stammes hyldest. Caiden er ledsaget av en av sine sønner*

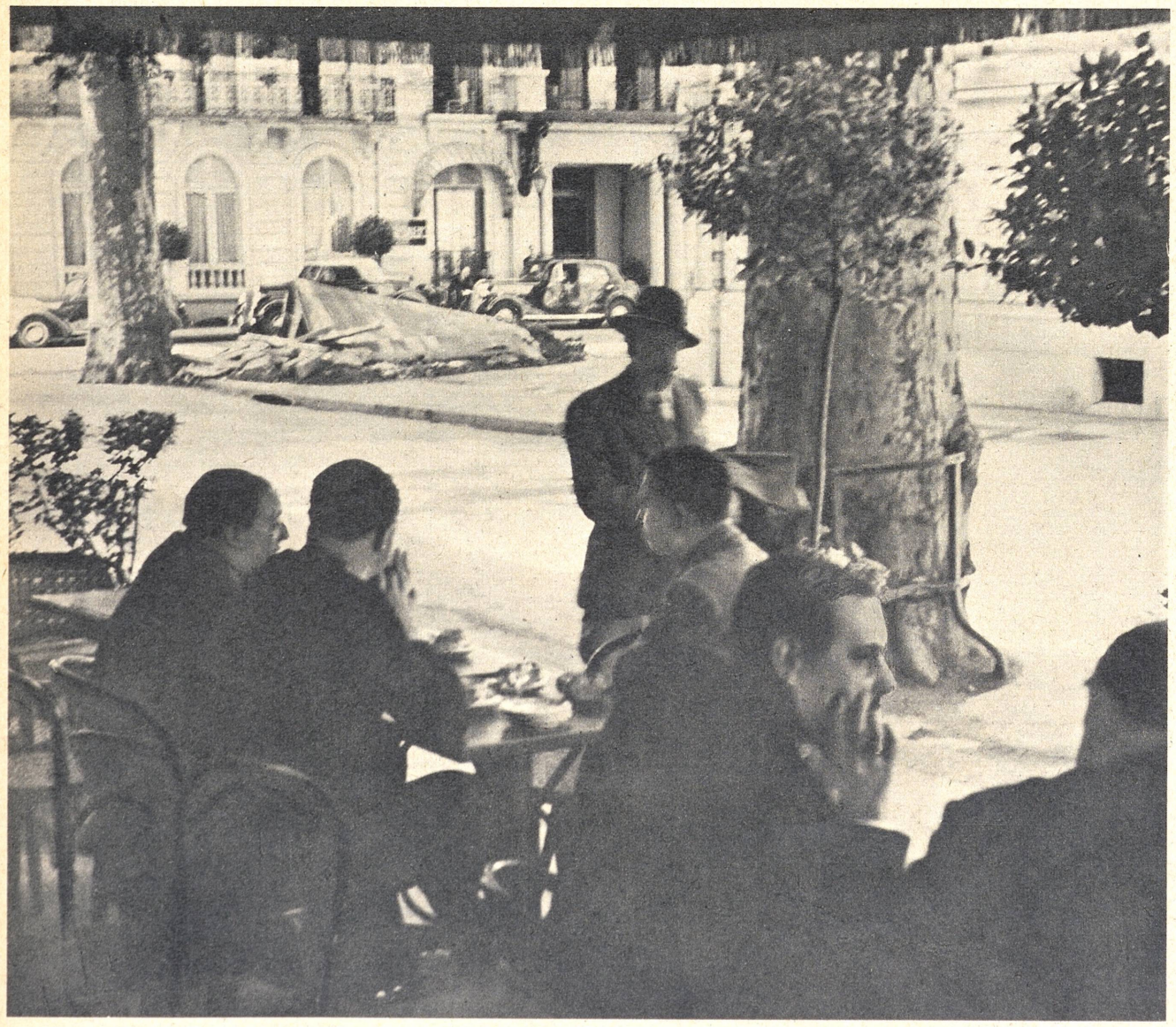
Dette er kurgjestenes Vichy! *Å Gud, hvor interessant hadde de forestilt sig alt dette, da de på grunn av sin syke lever fikk innreisetillatelse til Vichy! Alléen rundt kurparken fører riktignok forbi alle de store hotellene med ministeriene, men hvor hurtig er ikke en slik rundtur gjort og hvor lang er dog dagen allikevel!*

Ved Vichy-kilden. *Det berømte termalbad sto tidligere åpent for tusenvis av badegjester. Selve byen Vichy talte knapt 25000 innbyggere — i dag er antallet vokset til nesten 100 000; derav er alene 40 000 tilflyttet fordi de arbeider i regjeringens tjeneste. De rekreasjonssøkendes Vichy er allikevel tom. Livet i byen er blitt helt annerledes, men det verdensberømte Vichy-vann renser og hjelper som før mot fordøielsesbesværligheter og . . .*

. . . **Gratien Candace,** *den tidligere deputerte fra Guadeloupe, gjør også et forsøk. (Til høire). Den tid ligger langt tilbake, da han satt på presidentstolen i kammeret i kjole og hvitt og slo med hammeren hver gang et lovforslag var vedtatt. En gang var det tyve hammerslag i løpet av 55 minutter! Det var nesten en rekord — i hvert fall en herlig dag . . . den gang!*

De **uroliges og melankolskes bar** — *overfor Hotel des Ambassadeurs, som huser 26 ambassader og gesandtskaper! Her sitter alle de som spekulerer i skumle forretninger og kombinerer og gjør sig forhåpninger om å kunne sjalte sig inn og forstyrre. Deres blikk vender stadig tilbake til hotellet overfor*

Utenfor hører de *imidlertid atter og atter skrittene til medlemmene av „Chantiers de jeunesse". Det er kraftige, unge franskmenn med beslutsomme, solbrente ansikter, som i flott holdning går inn for sine nye opgaver — i pakt med den nye tid.*

Fotos: André Zucca

PETER ECKART:

Flukt med hunden Skyth

I den første del av denne novellen gjenga Peter Eckart den russiske emigrant Ivanoffs beretning om sin og sin families eventyrlige flukt fra det røde Russland i 1919. Flukten lyktes — ikke minst ved bulldoggen Skyths trofaste hjelp. I et hotell i Neapel ventet familien Ivanoff i glødende håp på bedre tider for Russland

Ivrig fulgte vi fra Neapel sommeren 1919's hendelser, da den hvite motrevolusjon med engelsk hjelp ble ført dypt inn i det røde Russland. Skyth, min hund, som min far temmelig utakknemmelig fremdeles ikke hadde noen særlig varme følelser for, ga mig den efterlengtede anledning til å avbetale en del av min takknemmelighetsgjeld til den. Uten tvil har den trossighet likeovenfor fars avsky, dengangen reddet Skyths liv. Trofasthet mot trofasthet skulde bevises. Jeg roser mig ikke av det egensinn som jeg satte mig op mot far med. Efter alt det som hunden hadde gjort for oss, vilde jeg idag ikke ha vært verdig til å leve, hvis jeg hadde utført fars befaling — å drukne det ynkverdige levende lik av en hund i verdens vakreste havn. —

Fars stilling var ikke lett. Nå forstår jeg ham, at han ikke hadde rum til noe annet i sine tanker enn hva der sto i forbindelse med Denikins fremmarsj som hadde Moskva som mål, eller heltedådene i Judenitschs nordvestarme, hvis frivilligskarer red fra Narva mot Petersburg. En dødssyk hund med en motbydelig sykdom og fullstendig forpestet forstyrret ikke bare roen til å tenke, som trengtes for å forberede alle videre skritt. Tilstedeværelsen av et slikt dyr, fullstendig dekket av bylder og helt uten hårvekst, truet oss med utkastelse av hotellet i Neapel. Dette hendte i en glødende syditaliensk sommer, da Middelhavslandene var oversvømmet av flyktninger, av hjemløse, slike som søkte helbredelse, av seierherrer og ofre i en femårige verdenskatastrofe.

Hvis de kastet oss ut av hotellet hvor alt og alle fryktet faren for en uhyggelig pest, medbrakt av Skyth, så vilde vi vanskelig ha funnet noe nytt losji. Uten å skryte kan jeg si at jeg måtte kjempe forferdelig mot avsky og medlidenhet, når jeg en hel time lang tre ganger om dagen ga det forpinte og opspiste legemet et varmt bad og gned det inn med en salve, som den italienske dyrlæge hadde foreskrevet og som luktet forferdelig.

To måneder gikk med tropisk hete og i gjengjeldelsestjeneste for ubrødelig kjærlighet, paret med den største tapperhet og intelligens.

Endelig kom Skyth sig.

Høsten var kommet. Verden ventet å se Denikin i Moskva med sin seierrike hvite armé. Vi reiste til Odessa for å vende hjem i seierherrenes fotspor. Igjen passerte vi Stambul og Bosporus på „Sicilia"s dekk, den som vi så heldig hadde stormet i Sulina og som vi allerede før krigen var reist hjem med fra Neapel — men dengangen fra sorgløse feriedager.

Temperaturen svingte mellem ti og tyve grader under null, da vi nådde Odessa i slutten av november. Ikke et stykke kull var å opdrive i byen. Arbeiderne i Donezbekkenet hadde vegret sig for å arbeide lenger for et motrevolusjonært styre, hvis undergang syntes å være nær forestående. Etappebyen visste, hva tusener av tapre russiske unggutter altfor sent fikk rede på og måtte betale med døden: at England ikke vilde ha noen gjenreisning av et tsardømme, som hadde gode forbindelser med Preussen. At det hadde understøttet Koltschak. Denikin og Judenitsch temmelig lunkent for å trekke den russiske borgerkrig i langdrag. At det forrådte Judenitsch, og også Denikin, da han forberedte sig til det avgjørende slag mot Moskva.

„. . . et veldig skib som på grunn av en merkelig gjenspeiling så ut til å nå helt til himmelen, gled henover vannet . . ."

Odessa var i feberaktig opløsning. Forræderi og skurkestreker gikk hånd i hånd. I slett vedlikeholdte hus, hvor temperaturen svingte mellem alle mulige kuldegrader, oplevde vi sammenbruddet og pøbelens opstand. Mens vi krøp sammen under dekkene våre, innhyllet i pelser, larmet det ute på gatene av de overmodige, champagnedrikkende desertører, vi hørte skrik og skrål fra gatepikene, og skuddene fra bolsjevikbander, som i den hvite armés etappe førte sin egen lille krig fra bakhold.

Fronten av de tilbakevikende hvite rykket stadig nærmere byen. Ville rykter om forræderi, offisersmord og sammensvergelse mellem røde og englendere ble slynget ut som giftgass mot arméens baktropp. Denikin og hans menn kjempet alt på to fronter, og av disse to var kanskje etappefronten den farligste, fordi den var uhyggeligere. Så vanskelig det enn var bak istykkerslåtte og isdekkede vindusruter og ved en temperatur på under tyve grader — så anstrengte vi oss dog fortvilet for å holde troen på et under oppe, til endelig nordstormen førte frontens kamplarm til oss.

Hvor ordnede systemer bryter sammen, danner det sig slike bander som nyter å øve vold mot vergeløse mennesker. Alt utspiltes dengangen med uhyggelig hurtighet. Engelske plakater på murene forkynte at de britiske kryssere og landingskommandoer garanterte for utlendingenes uhindrede av reise. Transportbåter lå klare på havnen. Hans Majestets skibskanoner vilde garantere for at Denikin-arméens tilbaketog og dens innskibning skulde kunne gjennemføres uhindret til tross for de forfølgende bolsjeviker.

Sannsynligvis mente englenderne det ærlig. Da den blivende uro i Russland og fortsettelsen av borgerkrigene var deres politiske mål, la de vekt på å redde restene av den hvite armé for så igjen å sette den inn på nytt ved passende leilighet. Verden skulde få det overbevisende eksempel på engelsk menneskekjærlighet. Folk som var interessert i det, forfektet den mening at Denikin ikke var blitt latt i stikkenj, men at han gjennemførte en strategisk tilbakemarsj. Det hadde vist sig at splittelsen av kreftene på tre fronter: i syd, i Ingermanland og i Siberia hadde vært en feil. Man vilde føre Denikins armé over havet og sette den inn på nytt på et annet sted. Og da naturligvis med all den uegennyttige og storslagne hjelp, som er et fremtredende kjennetegn for den britiske karakter.

Men englenderne kan vel neppe ha regnet med masseoptreden av røde elementer, som hadde holdt sig skjult lenge. Mens slaget raste på nordkanten av byen, som var åpen mot steppen, flyktet vi ned til havnen. Vi kom inn i en hop med mennesker, som likesom oss var belesset med eiendeler, og søkte veien til skibene. Her og der ble skrikene fra kvinner og barn overdøvet av en dump lyd, som lød som et piskesmell. Ingen la noe særlig merke til det, før et barn falt omkull og blodet farvet dets uskyldige ansikt. Panneskudd. Tak- og kjellerskytter — så det ut som — myrdet fra bakhold.

Panikk! Barn ble revet overende og trådt ned; kvinner rev hverandre i håret og sloss om å komme først inn i porten. Far gjentok tre-fire ganger skarpt „Hold sammen! Bli her!" og ga oss derved besinnelsen igjen. Vi holdt hverandre gjensidig i skuldrene, hendene og frakkene, Olga, mor, far og jeg. Jeg ble også vidunderlig beroliget ved å se på Skyth. Ut fra de blå og brune, skinnende øine strømmet det mig så meget tillit og sjelsro imøte, som vel ingen av oss følte. Jeg hadde i begynnelsen stukket Skyth inn under pelsen for å beskytte den mot den isende kulden. Der satt den nå og varmet sig ved brystet mitt. Som et lærvillig barn så den mig spørrende inn i ansiktet.

Som en forlatt gruppe og prisgitt snikmordernes nåde eller unåde, sto vi der i den smale gaten, hvor alt levende i mellemtiden var flyktet.

„Følg mig til båten!" befalte far. Da vi nådde til utløpet av gaten, der hvor smuget — hvis navn jeg har glemt —

Fortsettes side 34

Gjett engang...

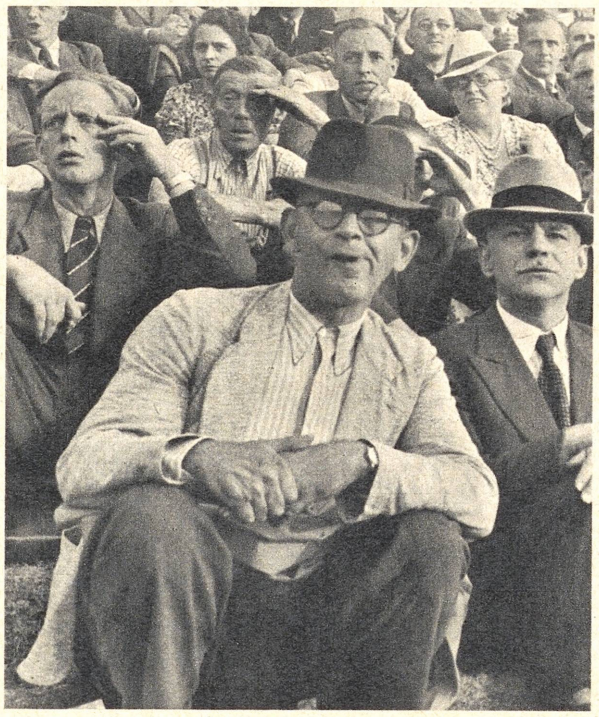
. . . hva det er som setter disse tilskuerne i en så stor begeistring og spenning! I alle tre bilderekkene er det hver gang noe annet som ophisser nervene!

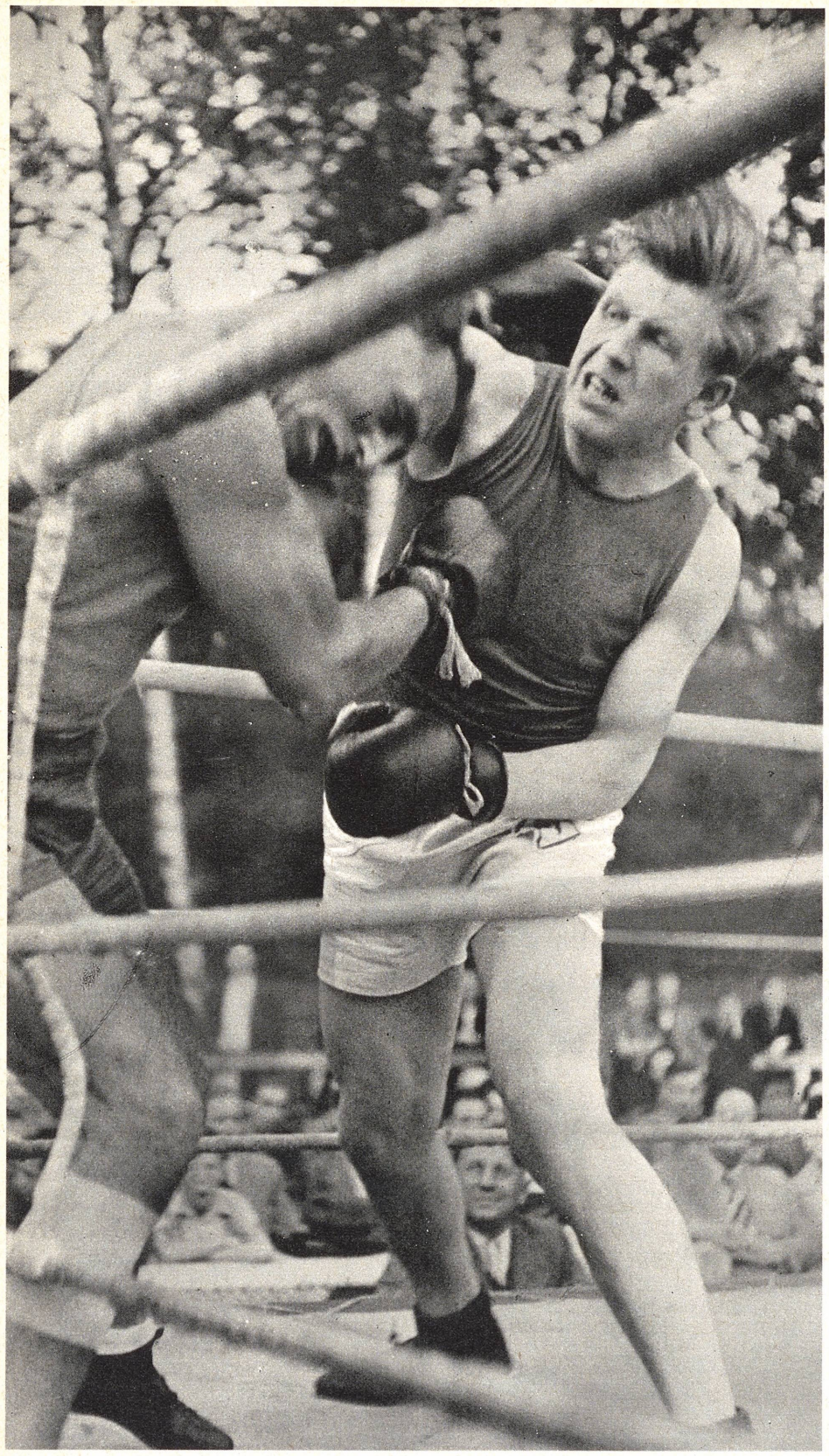
1 *Hva foregår det her? Betrakt fremfor alt de tre ansiktene til den unge damen i midten. Er det et fotballspill, er det et hundeløp — som river henne med? Som menneskekjenner måtte De kunne tyde hennes uttrykk!*

2 *På dette bilde er det fremfor alt mannen i forgrunnen som synes særlig interessert. Den dristige måten han har satt hatten på, er vel typisk? Dessuten ser han ut som om han vet alt meget bedre enn alle de andre tilskuerne. Mannen ser ut som . . . nå??*

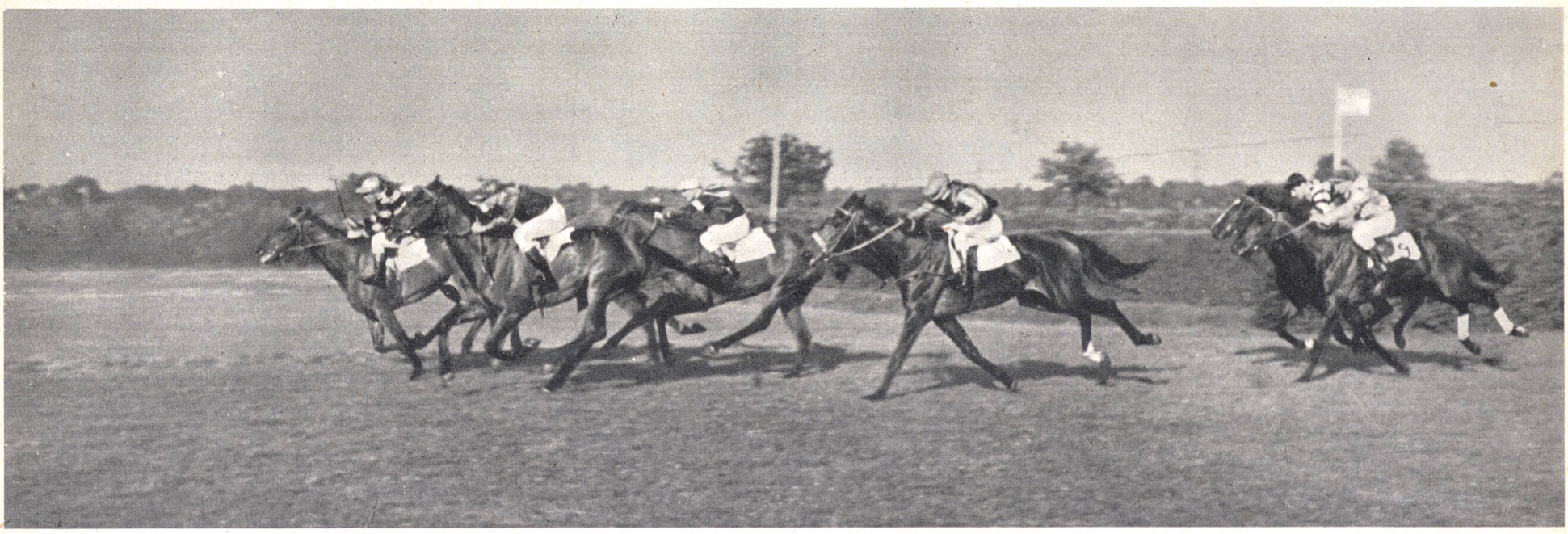
3 *Her igjen spenningen i et kvinneansikt. På det øverste virker hun tillitsfull, på det neste vil hun vel hjelpe med noe og så tar hun sig til hodet! Når tar en tilskuer sig til hodet?? Åpenbart når de selv på en eller annen måte er interessert!! Altså — denne damen ser . . .*
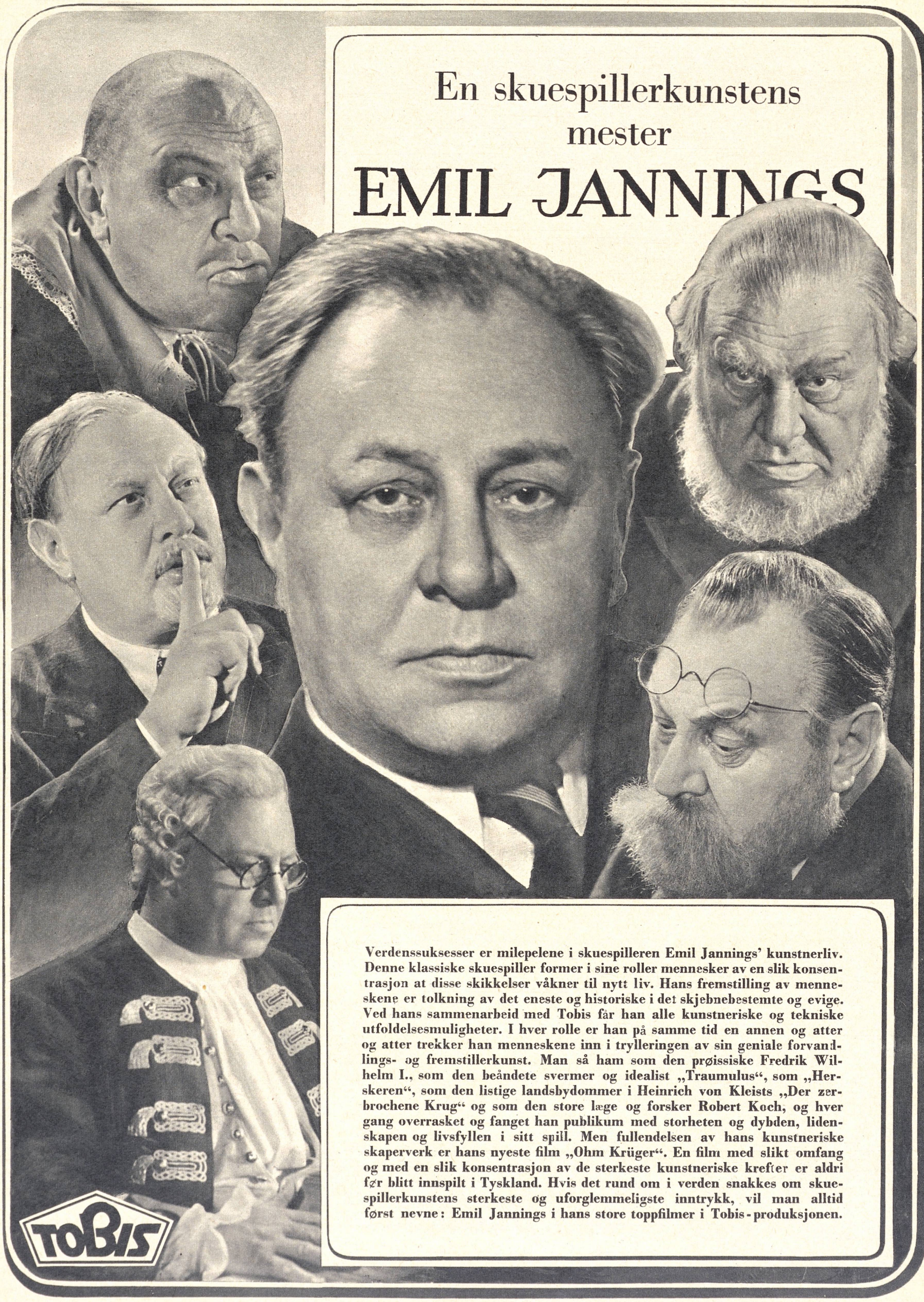

1 *Damen på bilderekke nr. 1 ser på en boksekamp! Haha — hva trodde De? De tenkte på et stafettløp? Men hvordan kan man det! Hvis De blar tilbake og ser på det øverste bilde, ser De det forventningsfulle uttrykk i ansiktet. Hva kan man lese i det? Bare forventning: nå får han en! Efterpå er hun lei sig for hans skyld — men se på vil hun allikevel*

2 *Ved mannen i midten var det en lett sak! Han ser naturligvis på en fotballkamp! Ser han ikke ut som om han bare venter på endelig å kunne skjelle ut dommeren? Intet unngår ham — han kjenner hver regel og ser hver feil, også når det ikke er gjort noen. Og dessuten vet han på forhånd hvordan det ender*

3 *Og på den siste bilderekken var det et hesteveddeløp! Naturligvis! Nå blir det klart hvorfor hun plutselig ser så overrasket ut. Nå, fordi man vet det, kan man tydelig lese i hennes ansikt hvordan hennes favoritt sakker akterut. Slik går det, når en dame setter sin tiltro til en hest — eller var det jockeyen hun regnet med . . .?* Fotos: Beetz

Verdenssuksesser er milepelene i skuespilleren Emil Jannings' kunstnerliv. Denne klassiske skuespiller former i sine roller mennesker av en slik konsentrasjon at disse skikkelser våkner til nytt liv. Hans fremstilling av menneskene er tolkning av det eneste og historiske i det skjebnebestemte og evige. Ved hans sammenarbeid med Tobis får han alle kunstneriske og tekniske utfoldelsesmuligheter. I hver rolle er han på samme tid en annen og atter og atter trekker han menneskene inn i trylleringen av sin geniale forvandlings- og fremstillerkunst. Man så ham som den prøissiske Fredrik Wilhelm I., som den beåndete svermer og idealist „Traumulus", som „Herskeren", som den listige landsbydommer i Heinrich von Kleists „Der zerbrochene Krug" og som den store læge og forsker Robert Koch, og hver gang overrasket og fanget han publikum med storheten og dybden, lidenskapen og livsfyllen i sitt spill. Men fullendelsen av hans kunstneriske skaperverk er hans nyeste film „Ohm Krüger". En film med slikt omfang og med en slik konsentrasjon av de sterkeste kunstneriske krefter er aldri før blitt innspilt i Tyskland. Hvis det rund om i verden snakkes om skuespillerkunstens sterkeste og uforglemmeligste inntrykk, vil man alltid først nevne: Emil Jannings i hans store toppfilmer i Tobis-produksjonen.

Fortsatt fra side 30

Flukt med hunden Skyth

munner ut i Nikolajewsky Boulevarden, slo ilden fra de engelske krigsskib oss imøte. Såvel boulevarden som byen bak oss ble holdt under maskingeværild. Kanonene fyrte uavlatelig. Over byen deltok de i sluttkampen om Odessa.

Far var vel altfor nedslått til å si noe. Han holdt min skjelvende mor i armen og trakk henne med sig vekk, tilbake til smugets usikre beskyttelse. I en skummel kneipe, hvorfra det ellers pleide å lyde orkester-larm og vill sang, fant vi ly. På benker og stoler satt det redde, sammenkrøpne mennesker. Luften var så tykk at den kunde skjæres. Hul, tæringssyk hoste viste at disse folk som var hindret i flukten, russere, englendere, franskmenn, ukrainer, levantiner hadde mange ukers kullnød bak sig — midt i en ubarmhjertig vinter.

Natten falt på. Det fantes hverken lys eller varme. I det dype mørke utspiltes det forbrytelser og fortvilede scener. Vi skjønte at gemene individer benyttet anledningen til å utplyndre de skrekkslagne flyktninger. Kun Skyths påpasselige knurring kan vi vel takke for at vår lille gruppe fikk være i fred. Den gangen var jeg for ung til å skjønne alt det som foregikk. Idag vet jeg at det i løpet av den natten, da kamplarmen nesten nådde hen til oss, ble øvet meget vold blant oss flyktninger.

Selv en helvedesnatt kan ikke vare evig. Da det var blitt morgen, så vi en kvinne ligge utstrakt ved husveggen. Hennes ansikt var blårødt. Tungen hang langt ut av munnen på henne. „De har kvalt henne", hvisket man bak oss. „Hun har gjort det selv", sa noen andre.

Mor fikk et nervesammenbrudd. „Heller dø! Heller dø!" skrek hun med skingrende Stemme. Slik hadde jeg aldri hørt henne skrike før. Hun styrtet ut på gaten. Far fulgte straks efter. Utenfor knirket det i sneen som var falt i nattens løp. Skyene hang dypt. Kanonilden syntes å ha holdt op. Fra havnen knitret maskingeværild med uregelmessige mellemrum.

Vi løp nedover den trange gaten, over Nikolajewsky Boulevarden, henimot et svært oversjøisk skib, hvor en menneskemengde trengte sig frem til fallrepet. Til venstre bjeffet et maskingevær.

Skyth løp ved siden av mig. Mor, far og Olga snublet og løp op fallrepet som ble bevoktet av engelske soldater. Jeg ble holdt fast. "Ingen hunder! Hunder må ikke tas med. Smittefare!" Med hårde støt ble jeg drevet tilbake. Andre mennesker løp forbi mig. Til venstre hamret igjen maskingevær. På boulevarden, som var full av flyktninger som strømmet ut av smugene, falt noen mennesker sammen. Av fortellinger fra krigen visste jeg at den skarpe susing som trefire ganger pep forbi hodet mitt, stammet fra projektiler. Skyth sprang op til mig. Jeg fanget den så å si i flukten, puttet den under pelsen min og trengte mig så inn i en gruppe på 6—8 personer bort til fallrepet og op på landgangen. Skibet het „Prag". Det hadde tilhørt Lloyd-Triestino og var beslaglagt av italienerne som krigsbytte. Det seilte under engelsk flagg med italiensk mannskap og var på 13 000 tonn.

Mors nervesammebrudd hadde reddet oss. Den siste mulighet til flukt hadde vi benyttet. Ved siden av praktbygget "Hotel London", som behersket Nikolajewsky Boulevarden, dukket det op en gruppe skumle fyrer. Et maskingevær ble brakt i stilling ved hotellhjørnet. På „Prags" promenadedekk, som var overfylt av flere tusen mennesker, opsto det panikk. Kulene eller hysterisk angst rev menneskene rekkevis ned. De engelske krigsskib — det var åtte, såvidt jeg husker — fyrte tett forbi oss eller rett over oss. Matrosene kappet trossene ombord. De gjorde det simpelthen for ikke å bli truffet på kaien av de uhyggelig pipende rikosjetter.

Foran alle nedganger og dører, enten de førte til salongene, til kahyttene eller de rum som var forbeholdt skibsoffiserer, sloss vilt ophissede mennesker. Over hodene til enkelte ble der slått efter dem som sto foran slik at de ble presset mot dørene, så disse ikke kunde åpnes. De som trykket på bak, beskyldte dem som sto foran for å ville deres død. At de sto i forbindelse med de røde. At de var djevelske og morderiske. „Men de skyter!" skrek noen gråtende. „Kan De ikke høre? Hører dere ikke! De skyter!" Andre forsøkte å berolige de fortvilte som ropte fordi de var av den mening at det ikke blev skutt på „Prag", men på Odessa. For sin gode hensikt ble de forbannet og slått

Jeg løp omkring for å finne mine foreldre. En offiser tok mig i skulderen og kommanderte overnervøst at jeg skulde legge mig på dekket. Jeg adlød straks. Angsten for mine foreldres skjebne vek unna for en forferdelig kvelende redsel for noe imaginært som kunde hende mig hvis jeg ikke øieblikkelig fulgte offiserens ordre. Liggende på maven lo jeg ubehersket. Det var en skrekkelig, fortvilet latter som jeg ikke kunde holde tilbake. Skyth slikket mig i ansiktet med sin varme tunge. Dens ånde traff kinnet mitt som var blitt følelsesløst av frost og iskold vind. Denne varme ånden var som en forsikring om at det en gang igjen måtte komme vår og mild luft. Blant alle disse vanvittige syntes jeg hunden var det eneste fornuftige vesen. Dens vidunderlige ro og omsorg hjalp mig til å undertrykke den nervøse latteren, som jeg led mer under enn jeg kunde ha lidd under det verste krampeanfall.

Svartehavets fryktede, høie bølger sendte skumsprøit helt op til kommandobroen. Vannet frøs øieblikkelig. Rekkverk og dørhåndtak blev tykke uformelige issvulster. Skorstenene, davitene, skansekledning og kommandobro hadde armtykt ispanser. Det var ubegripelig: mens temperaturen efter mannskapets utsagn uavbrutt dag og natt sto på 21 °C, reiste vi gjennem en hvirvlende vegg av hvite iskrystaller, i hvilken det nesten ikke var pust å få. Snestormen, som førte med sig den farlige, indreasiatiske

ødeleggelseskraft, fulgte med skibet og dets tusener av frysende flyktninger, som forfrøs neser, ører og ben, som led av krampeanfall og som på mange sprog ba til himmelen om befrielse og død. Såsnart man kom inn i de lukkete rum under dekket, gikk alt rundt for en. Skibets nødtørftsrum var ubrukelige på grunn av frosten. Det er umulig i detaljer å beskrive det inferno av urenslighet og motbydelig forkommenhet menneskene her levde i. Mange døde. Vi forundret oss over at vi og de fleste andre fremdeles var i live. Hvis ikke alle disse menneskene efter russisk skikk hadde hatt pelser på sig — fårepelser, med den glatte siden ut — så hadde døden blitt seierherre på dette skib hvis kullforråd var sterkt sammenskrumpet.

Efter fire dagers reise som var avbrutt av stopp og sakte fart og som til slutt aldri var mer enn to mil, kunde ikke skibsledelsen lenger undertrykke sannheten. Vi skulde forlengst ha vært i Bosporus og kastet anker i Stambul. Offiserene gikk gjennem rummene som lignet pesthuler og forsikret de apatiske menneskene som ikke engang var istand til opsetsighet, at de ikke kunde finne innløpet til Bosporus. Ikke så lenge denne forferdelige snestormen varte, som er den sterkeste og uhyggeligste i sjøfartens historie.

Denne stormen er virkelig optegnet i sjøfartens historie, og mer enn 40 skib falt som offer for den. Vi var dengang heldigvis uvitende om hvor farlig det var.

Det trøstet oss nesten at vi ble opskremt av ofte å høre tåkeluren i virksomhet: at, som offiseren sa til sin unnskyldning, også andre skib søkte rundt efter innløpet til Bosporus, som fanger i det verste snetykke som de hadde oplevd i den tiden de hadde vært til sjøs. Hvor mange det var, visste de ikke. „Naturligvis ikke", sa offiseren, „men det må være mange. Dere behøver forresten ikke å være redde! Kollisjoner er helt utelukket. Skibene kretser omkring i sirkel som lamme ender. Derved kan ikke noen rammes alvorlig."

De fleste hadde ikke på flere dager vært ute på dekket, som imellemtiden var forvandlet til en isørken. De hadde ingen anelse om hvor uhyggelig tett snefyket var. De få som sammen med oss foretrakk faren for å forfryse neser og ører istedenfor den fryktelige luften nedenunder, hadde gjort sig fortrolig med at hver time kunde bli den siste. For oss hadde denne reisen fått noe uvirkelig over sig, som om vi egentlig ikke levde ordentlig lenger. Som om vi fór nedover Acheron, som de gamle på den andre side av Bosporus må ha antatt. Synet av vårt isbedekte skib, som så ut som et fantom i et skyggerike av frosset damp, førte til tvangsforestillinger som om vi virkelig ikke seilte omkring på Svartehavet. Virkelig var kanskje den homerske visjon fra underverdenen med dødens fergemann på broen, mens drømmen om redning kunde tas for den udødelige sjels mareritt, som hverken vil begripe eller tro på legemets undergang. Vi var overtroiske og led allesammen mer eller mindre av hallusinasjoner.

Da matrosene forsikret oss at vi nu hadde krysset seks dager foran Bosporus, trodde vi dem ikke lenger. Viljen til å leve lenger var så å si slukket. Vi gikk i en døs. Vi var ikke lenger redde for de skibene som vi ofte hørte foran eller ved siden av oss, men som vi aldri så. Det var heller ingen som lengtet efter et annet liv som var underordnet lov og rett eller hvor der fantes sol, fastland og varme. Livsviljen ulmet som en spak flamme dypest inne i oss, og som når som helst kunde slukne.

Den åttende dagen påsto sjøfolkene at de ialt hadde gjenkjent 37 skib, som på samme måten som oss krysset frem og tilbake på et begrenset område i det ufornuftige håp om å finne den havarmen som ikke er stort bredere enn en stor elv, i et snekave hvor man knapt så tre meter foran sig. Denne havarmen skulde føre oss ut av underverdenens forgård inn i Marmarahavet og lede oss inn i livets og lysets rike.

Selv efter så mange år er det ikke mulig med ord å beskrive hvad vår familie hadde lidd. Vi holdt til i

Fortsettes side 38

„... jeg hadde like fra begynnelsen av stukket Skyth under pelsen, for å beskytte den mot den isnende kulden ..."

Tegninger: Malchert

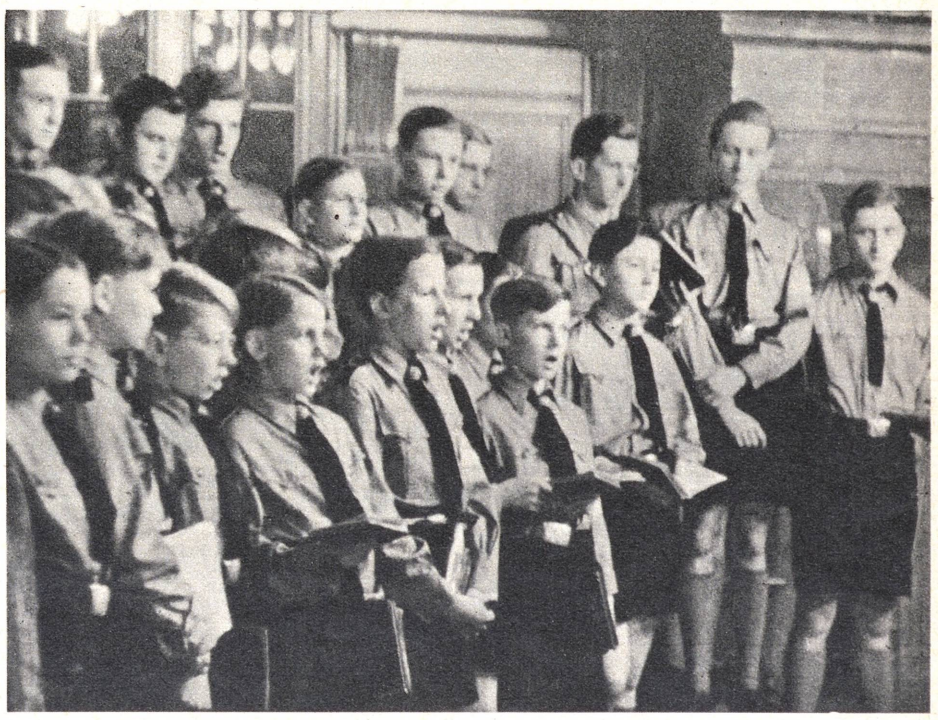

I Thomaskirken i Leipzig, *hvor Johann Sebastian Bach i året 1729 for første gang dirigerte Matheuspasjonen... synger ennå idag Thomaner-koret hver fredag og lørdag. Fra det første Thomaner-kor, som for syv hundre år siden sang ved brylluper og begravelser, fører en lang vei til den musikalske høide som de nådde i løpet av århundrene. Fra 1723 til 1750 sto koret under Johann Sebastian Bachs geniale ledelse, som i Leipzig skapte sine udødelige verker. Koret står idag under professor Günther Ramins ledelse. Han er en ivrig bevarer av gammel tradisjon*

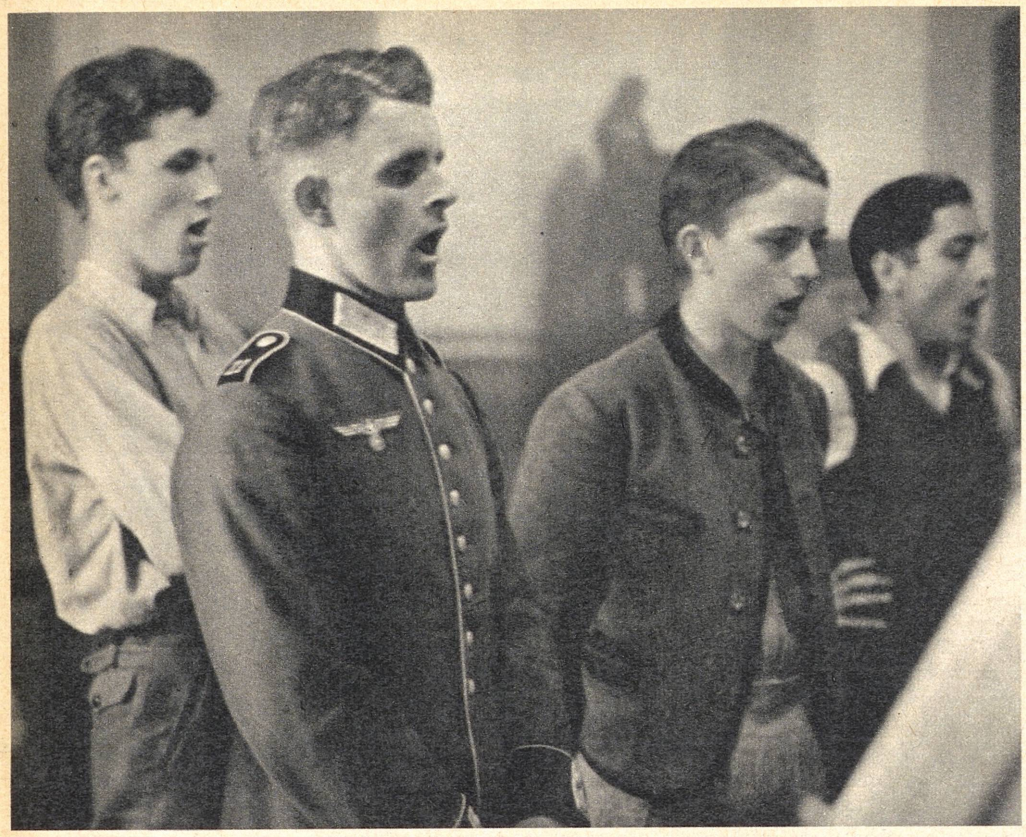
I syv hundre år har Thomaner-koret bestått

Koret i Thomaskirken i Leipzig, som alltid består av 60 medlemmer som man kaller „thomanerne", feirer iår 700 års jubileum

Han slår takten på skulderen. *Sopransolisten, en eldre elev, slår takten svakt på skulderen til den yngste thomaner under prøvene. Mens guttene synger fra bladet, blir så uvilkårlig klang og rytme til enhet. Bare musikalsk høitbegavede blir optatt i koret — for hver familie betyr det en særlig utmerkelse når sønnen er i det berømte Thomaner-kor*

Levende nutid. *Det er ikke bare kirkemusikk, men tysk musikk overhodet som blir dyrket og forkynt av koret. Ved mottagelser av utenlandske gjester synger thomanerne iført Hitler-ungdommens uniform på rådhuset i Leipzig, men de går også ofte i store fabrikker og bringer arbeiderne en time indre glede. På tallrike reiser bidrar de til å gjøre tysk musikk mer kjent i utlandet.*

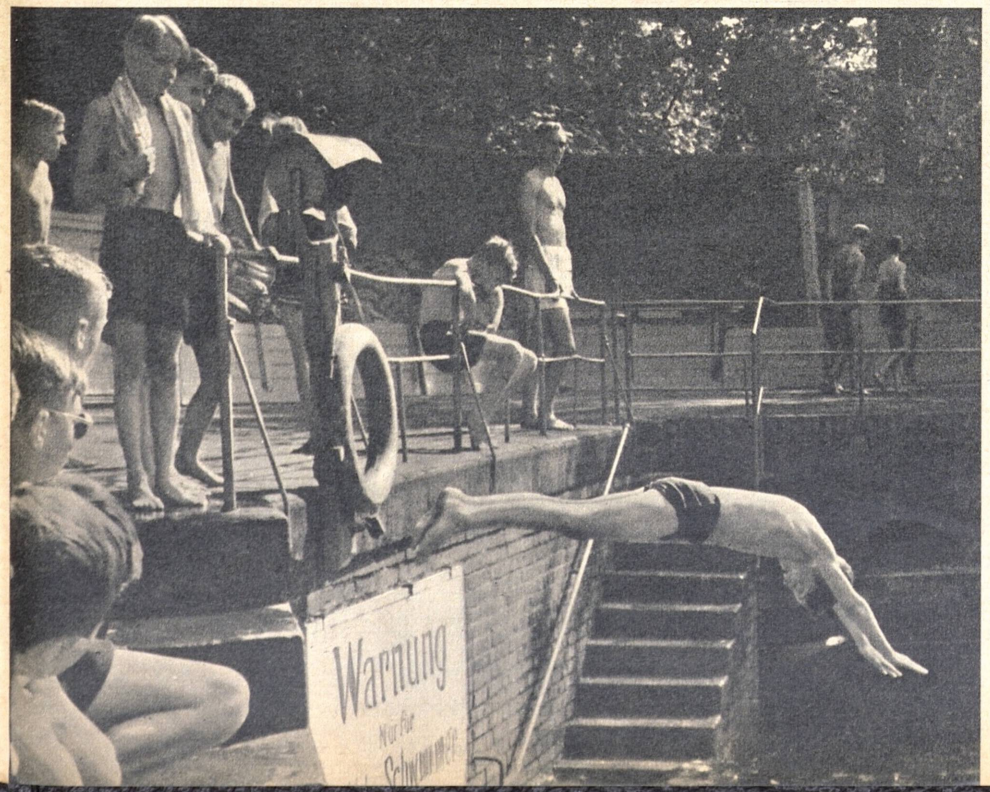
De thomaneres permisjon, *som er utkommandert, er viet koret. I studiekameratenes krets blir musikken igjen til en oplevelse*

Flittige gutter. *Samtidig med det musikalske studium går thomanerne på det humanistiske gymnasium til de tar artium. For undervisning og underhold sørger byen Leipzig. Guttenes gode kameratskap viser sig også ved skoleopgavene, hvor de eldre elever hjelper de yngre*

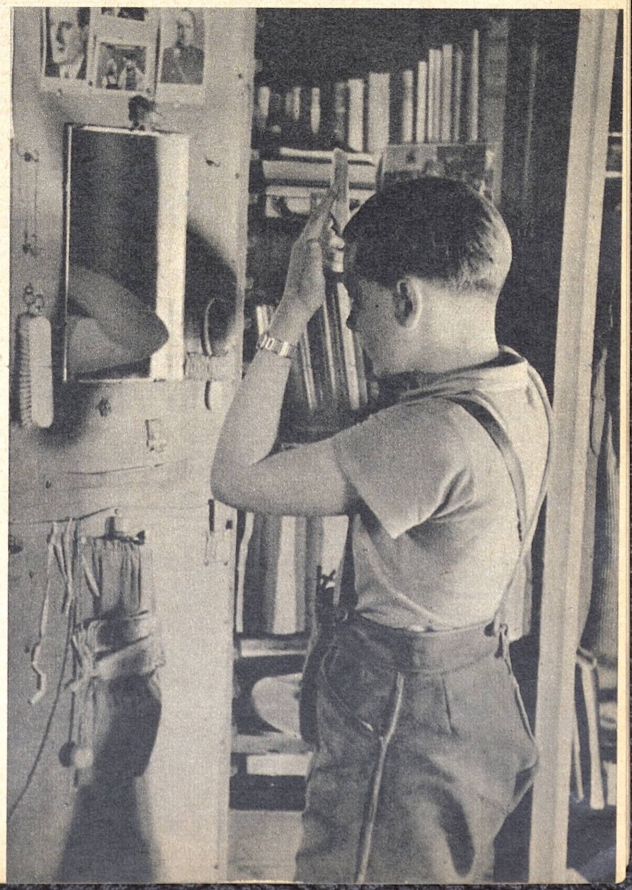
„Prefekten" dirigerer. *Tre av de mest begavede primaner dirigerer avvekslende koret i Thomaskirken. De har ærestitlen „prefekt". Koret er vant til ubetinget å adlyde de eldre kameratene og i inderlig konsentrasjon foregår den høitidelige time*

Sunn ungdom. *Uten hast utføres de daglige plikter, men pausene er viet sporten og leken. Og her er thomanerne livlige og glade gutter, som også her utvikler en temmelig stor ærgjerrighet. Ved skole- og Hitlergutt-konkurransene er de efterhvert blitt vant til å stå sig særlig godt*

Er skillen snorrett? *Det er en gammel skikk likesom å være ordentlig kledd og orden i det hele tatt. Hver thomaner har et skap som han opbevarer sine saker i og hvor der hersker fullstendig orden. Men på innsiden av skapdøren står navnene på alle dem som har hatt skapet før, og av og til kommer gamle herrer og leter efter sine navnetrekk — og med dem stiger lykkelige minner fra deres egen thomanertid, fra deres ungdom op*

Fotos: Lenka v. Koerber

Fortsatt fra side 35

Flukt med hunden Skyth

trappen, som førte fra første til annen klasse: mine foreldre, Olga, jeg og — min bror. Ja, jeg hadde nemlig en bror hvis korte jammerfulle liv jeg vilde fortie. Han var to år eldre enn jeg, men tålte ikke de strabasene han blev utsatt for i de dagene da mennesker døde midt blant hverandre eller ble født og døde like efter fødselen, mens mødrene ble vanvittige. Min bror falt sammen den åttende dag.

Skyth, som for det meste sov, bar sig slik den dagen som om den også hadde mistet forstanden. Den gjødde, pep og slikket mig, rev og slet mig i føttene og håndleddene mine og lot mig ikke være ifred før jeg gikk op på dekket med den. Jeg hadde lært blindt å adlyde dyret, hvis overlegne instinkt alltid fant det riktige. Denne gangen dro den mig over til bakbords side. Den lokket mig forut over det isete dekk, som tildels var sperret av snedrev.

Da skjedde underet. Igjennem den grå disen som hadde skjult himlen over en uke kom et sirkelrundt skjær mer og mer til syne. Blå, gule, røde ringer dannet sig om en lys kjerne. Solen kom frem! Det eksisterte virkelig en sol! Det var løgn at den ikke skulde skinne mer, at vi som utskudd og forlatte ikke skulde få se den mer. En uhyre skygge kom glidende mot oss. Et veldig skib, som på grunn av den merkverdige gjenspeiling så ut til å rekke helt til himlen, gled bortover vannet.

En uimotståelig kraft kastet mig overende på det isbelagte dekk. Lysets gjennembrudd — tenkte jeg. Den ubeskrivelige, berusende seier over mørket! Og akkurat nå er vi dødsdømt. Blitt rammet. Fortapt. Forbannet...

Med møie reiste jeg mig. Damperen hadde ikke rammet oss. Mens solstrålene ble svakere, så jeg det store skib gli akterom oss. Snedrevet slukte det som et spøkelse. Jeg forsto at kapteinen, som hadde bundet sig fast på kommandobroen, med makt hadde lagt roret hårdt over hvorved sammenstøtet ble forhindret i siste øieblikk. „Prag" var dreiet av så hårdt at jeg var falt overende. Idet jeg så mig forbauset omkring, la jeg merke til at det var folk på dekket. Bommen falt ned. Skyth lå under den og så på mig med øine som var sløret av smerte. Jeg bar den ned. Halvt lammet led den uten å gi en lyd fra sig. Den var en helt, min lille stolte hund! Far sa at den kanske hadde fått knust bekkenet.

Sannsynligvis hadde kapteinen slått full fart i maskinen samtidig som han la roret så hårdt over. På skibet var alt hulter til bulter, lamper og stentøi var slått istykker, folk lå om hinannen. Men snart vek skrekken for en ubeskrivelig glede. Man gråt av takknemlighet. Flommende sollys brøt igjennem. Fra mørket og til dette vidunderlige syn av den hvite solskiven, som var omkranset av blå-gul-røde ringer, gikk det bare noen minutter. Det var en ubeskrivelig glede: vi hadde endelig fått solen tilbake. Rundt omkring skibet lettet skyene og tåkebankene som begrenset sjøen. Til styrbord, noen mil forut, stakk en bergfull kyst gjennem tåken. Matrosene og offiserene ropte til alle: „Der ligger Bosporus!" Fra alle steder dukket skib og rødskyer op.

De hendelser som vi til slutt hadde vært utsatt for, må unnskylde oss for at vi først efter lengre tid savnet min bror. Efter utsagn fra matrosene, som ikke visste hvem han hørte til, hadde han vært på dekk da solen endelig skinte. I ekstase hadde han kløvet op på rekkverket.

Det utrolige hendte: i Konstantinopel fant vi ham igjen. Passasjerdamperen „Peter der Grosse" hadde reddet ham, den samme damperen som vilde ha rammet oss hvis ikke solen hadde tittet gjennem første gangen. Allerede i Stambul måtte vi legge min bror inn på en nerveklinikk. Han døde to år senere uten å ha fått sin åndskraft tilbake.

I Marmarahavet ligger den lille klippefulle øi Prinkipo, på denne holdt engelskmennene oss internert i fire måneder. De kan jo tenke Dem at man ikke kunde slippe oss løs på menneskeheten som basillebærere efter de sykdommer som var utbrutt ombord.

Jeg velsignet engelskmennene for det fangenskap som de holdt oss i, i den hvite villaen som tilhørte en flyktet tyrker eller kanskje en tysker som hørte til staben i Dardanellerarméen. Her levde vi fredelige vårdager. Skyth lå bløtt på tepper i den milde solen. Som alle dyr håpet den at solen skulde læge dens ødelagte kropp. Selv far kunde ikke se på den uten medfølelse. Mor, Olga og jeg, vi tre som ikke har glemt Skyth, spilte en jammerlig komedie for hverandre. Ja, selv for vår engang så kampberedte bulldogg forstilte vi oss. Skyth og oss selv fortalte vi tusen ganger at det daglig gikk bedre med ham. Snart skulde vår lille hund bli helt frisk igjen. Som en liten djevel skulde den hoppe op for å kysse mulen på pene småhester. Og de små stykker corned-beef som engelskmennene forsørget oss med, vilde sikkert komme til å smake den.

Olga kunde ikke la være å ta med skiver av salt kjøtt og holde under nesen til kjeledeggen vår, selv om den skalv av vemmelse for mat som tidligere hadde vært lekkerbiskener for den. På grunn av dette opsto det ofte scener. Hverken mor eller jeg holdt ut å se på den måten Skyth vred snuten bort for å verge sig mot duften av kjøttet. Vi skjelte Olga slik ut at hun løp gråtende vekk. Verre enn døden syntes hun antagelig det var at et levende vesen ikke efter måneders sult kunde glede sig over et stykke corned-beef. Bare en ting trøstet henne, Skyth forsmådde ikke kondensert melk.

En dag som efter et morgenuvær hadde fått den vilde vidunderlige blomsterprakt på Prinkipo til å utfolle sig i all sin ynde og omgi alt med herlige farver og dufter, hørte vi Skyth hulke gjennemtrengende. Jeg sier i fullt alvor at den hulket. Det var et barns gråt som man fjernet fra morens bryst og som tar avskjed for bestandig. Vi skyndte oss hen. Skyth prøvde skjelvende å komme sig op på forbenene. Selv om den lamme bakkroppen holdt den nede, prøvde den å reise sig. Den ble ikke rolig før jeg holdt snuten dens i hånden... Med et uforglemmelig hengivent blikk tok den avskjed med oss før den sank sammen.

Vi begravet Skyth ved foten av en cypress, som luet som et båls mørkegrønne flamme mot Marmarahavets himmel.

Dette, min herre, er historien om min bulldogg Skyth."

„... den ble ikke rolig før jeg la hånden om snuten på den ..."

Taus så jeg hvor grepet min tilfeldig bekjente var. Jeg voktet mig for å se ham inn i ansiktet som kunde bære spor av hvor rørt han hadde vært, det vi kaller umandig og som vi tror vi må skamme oss over.

Hr. Ivanoff, som i løpet av femten år hadde erobret sig en aktverdig posisjon i et nytt liv, ga selv tegn til at han var beredt til å la graven på Prinkipo gå over i glemmeboken, hvorfra han i løpet av en kort tid hadde brakt den frem i nuet.

„Hvis De ikke har noe imot det", sa han, „så overlater vi de døde til Acheron og gir de levende det som tilhører dem. Jeg mener at det vilde gjøre oss godt å ta et bad. I Pera vet jeg om en have hvor utilslørede skjønnheter minner om at nettop dyr kan besitte intelligens, men ikke menn som i skjul av en gruppe cypresser ser inn i et par nattsorte øine."

„Utmerket, Ivanoff, la oss gå."

Vi betalte den moderne kaféverten, som siden Skyths dager hadde vennet sig av med å gå med fess, og slentret i den forferdelige varmen ned til badestranden.

I det herlige vann glemte vi snart minnet om den snestormen som raste mer enn ti dager med en temperatur på under 21° C og som sendte førti skib og utallige mennesker i underverdenen.

Men min tilfeldige bekjente, hr. Ivanoff, hadde ikke glemt mig. Han førte mig til Prinkipo. I en hurtiggående motorbåt ble vi satt over og viet våre tanker minnet om den vidunderlige, kloke bulldoggen Skyth.

Kort og godt

Et tydelig vink

En irer inviterte en dag en venn av sig til årsdagen for sitt bryllup og forklarte ham nøiaktig hvordan han skulde finne hans leilighet.

„Du går op til åttende etasje", sa han, „og hvor du ser bokstaven „D" på døren, ringer du på med albuen og når døren går op, støter du den op med foten."

„Men hvorfor hele denne historien med albuen og foten?" spør hans venn.

„I himlens navn!" ropte ireren, „du har da vel ikke tenkt å komme tomhendt?"

Permi-sjonstimer i Berlin!

På deres permisjonsreise kommer tyske soldater ofte for første gang til Berlin. De har noen timers ophold her og vil naturligvis gjerne se litt av byen. Skal de nu kanskje gå til fots på lykke og fromme i kjempebyen? Nei, organisasjonen „Kraft durch Freude" tar sig selvfølgelig av dem: en „berliner-Kremser" (benkevogn) står alltid parat til å vise soldatene byen!

„Sight-seeing" i Berlin året 1941 !

De „fremmede" er tyske soldater, som ikke kjenner Berlin. Benkevognene kjører dem rundt i byen og alle mulige severdigheter blir vist dem og forklart av kyndige folk. At soldatene herunder naturligvis også interesserer sig sterkt for berlinerinnene er oplagt. Der faller spøkefulle bemerkninger, man hilser leende tilbake — det gode permisjonslune gjør sitt — og under stor halloi blir noen piker løftet inn i vognen. Foran Brandenburger Tor gjøres det holdt for å ta et bilde til minne, men så går det videre til en liten rast . . .

. . . i Berliner Tiergarten. Og her i det grønne utvikler det sig en liten permisjonsoplevelse, som egner sig utmerket til en storartet historie, som de senere kan fortelle kameratene når de er kommet tilbake. Men først kjøper man så . . .

. . . av en blomsterkone på Potsdamer Platz noen blomster til de lystige piker til takk og avskjed. Og så går det til stasjonen — hvor kanskje en pikelill vinker til en og annen av dem. Adresse og feltpostnummer ble sikkert utvekslet på forhånd og omhyggelig notert

Fotos: Voigt

Fire kjeder fra Sydamerika

og en kvinne

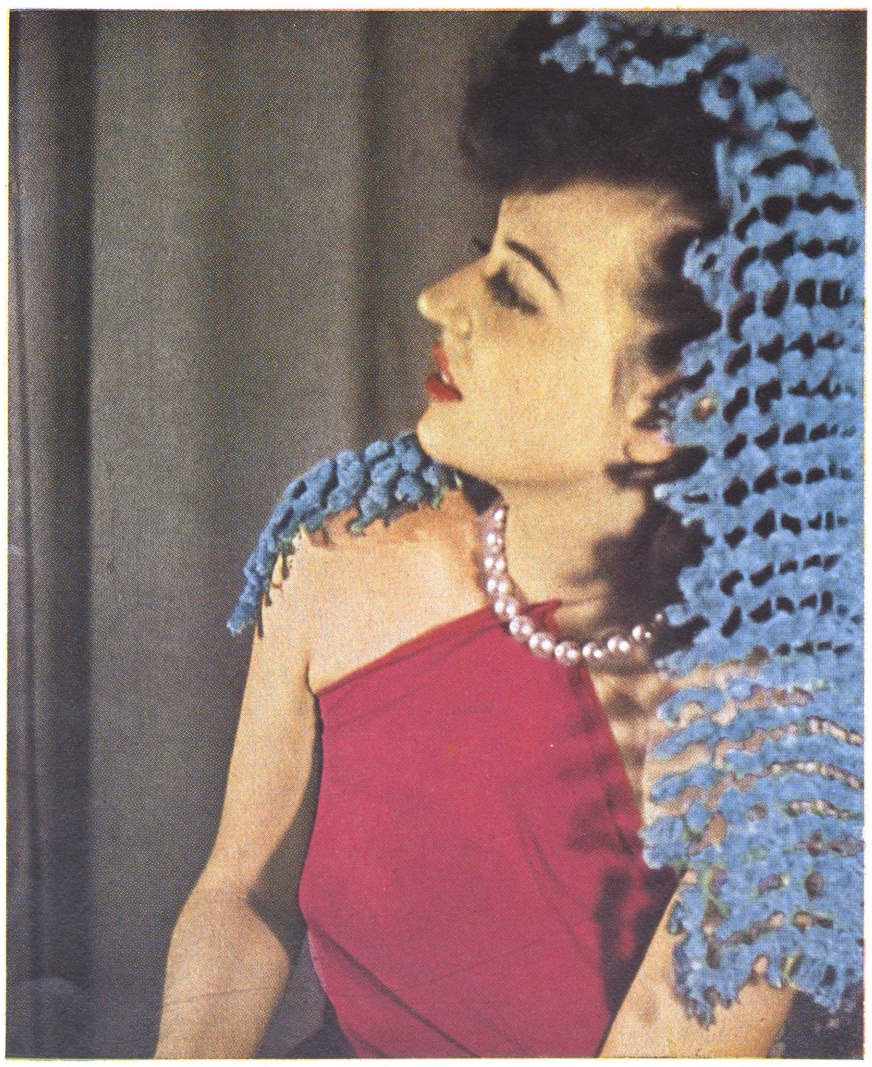
Et farveglad land skjenker kvinnene fantastiske smykker: til aftenkjolen snor det sig om den bare hals en korallslange i perlearbeid

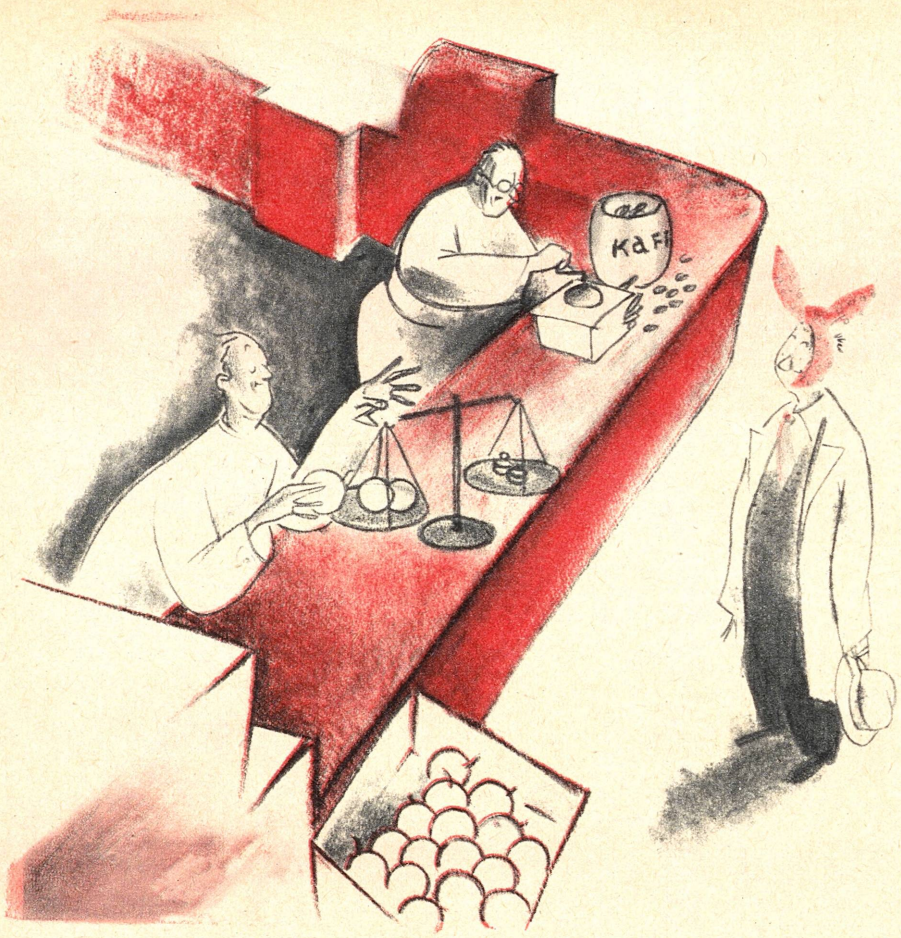
Perlemor fra Mexikos gullkyst lyser op: et håndlaget bånd i form av tigertenner

Brasilianske urskogsfrukter sammenføies til et moderne kjede, der glimter gylne perleledd innimellem

Indiansk håndarbeid: Et kjede av meksikansk natursten, som står særlig virkningsfullt til farvet skjerf og til matt hudnyanse Fotos: Edith Boeck

1 næringsmiddel — og 1 nytelsesmiddel = 2 legemidler

Kaffe og epler som apotekervarer

En tysk landsbylege opdager to forunderlige legemidler

I det sydvestlige Tyskland lever der en berømt lege. Han forestår ingen stor klinikk med en stor skare av assistenter og elever; han er fremdeles en landsbydoktor, „værbitt, med grovt skotøi og solide klær, med et klart blikk, en gjerningens mann, som går helt op i sitt arbeid", slik har han selv skildret hvordan en lege på landet skal være. Han heter dr. August Heisler. Naturiakttagelse setter han høiest av alt og det er denne som bestemmer hans terapeutiske fremgangsmåte uten hensyn til all medisinsk tradisjon.

Dr. Heisler er blitt kjent på grunn av noen legemetoder, som idag er i ferd med å erobre verden. Han synes å ha opdaget dem helt tilfeldigvis. Således fortalte en dag en av hans venner, som er kjemiker, ham, at han i det indre Lilleasia var blitt angrepet av en slags dysenterisk sykdom, som blev helbredet av en sjeik med syv kopper kaffe. Hver kaffekopp var tilsatt med en til to teeskjeer forkullede finrevne kaffebønner.

Med en gang — forteller Heisler — sto det klart for ham, at det her dreide sig om et nytt legemiddel.

Han begynte straks å arbeide med det. Den første pasient som blev behandlet med godt resultat, var en mann, som på grunn av en svær operasjon av endetarmen inntil da var blitt behandlet med dyrekull. Med det nye legemiddel opnådde han et bedre resultat.

Den neste var en kvinnelig pasient, som led av en veskedannende mandelbetennelse. Heisler forsøkte sig frem: Han strødde druesukker på den ene mandel og kaffekull på den andre. Den neste morgen viste den med kaffekull behandlede sig ennå bare å være ophovnet, men ellers i orden, mens den andre fremdeles utviklet materie. Han underkastet nå alle pasienter med kronisk eller akutt hals- eller mandelbetennelse behandling med kaffekull og resultatene overtraff enhver annen behandlingsmetode. Ikke bare det at betennelsen og avsondringen fra mandlene forsvant, de syke blev også hurtigere kvitt feberen.

Ved forkjølelse bruker man kaffekull som snus, man tar en pris to ganger om dagen og fordriver dermed hele upasseligheten, noe som forfatteren av denne artikkel kan bekrefte av egen erfaring. Ved alle tarmsykdommer er anvendelsen av kaffekull en selvfølgelighet. Den berømte Leipziger-kirurg, professor Payr, berettet om fremrakende resultater ved dysenteri og gallelidelser. Geheimråd Bier, innehaveren av den tyske nasjonalpris, bekrefter dens gunstige innflytelse ved tannløsning (paradentose). Kaffekull har vist sig å være en god hjelp ved migrene, ved næringsmiddelaversjoner og ved avsondrende utslett.

Det var en landsbydoktor som skjenket oss dette legemiddel, som nå holder på å erobre verden, og den tyske farmasøitiske industri sørger for omhyggelig overbrenning av kaffen. Hemmeligheten ved dette eldgamle nytelsesmiddel, som nå er blitt forfremmet til legemiddel er vel den enestående kombinasjon av bestemte egenskaper:

Kullets giftfordrivende virkning, dens svakt animerende virkning på blodkarrene, dets innhold av vitamin B og dets desinfeksjonsvirkning gjennem fenole — utgjør en kombinasjon som vi vel forgjeves vilde ha søkt å fremstille i laboratoriet.

Selv Heislers motstandere har måttet erkjenne, at med kaffekullet er det blitt gjort en „tilfeldig opdagelse" av stor betydning. Skal man først tro på „tilfeldigheter", så må man jo iallfall si at dr. Heisler fra Königsfeld i Schwarzwald i særlig grad kan glede sig over Fortunas gunst.

For også den berømte eplediet, som har reddet hundrevis, ja kanskje tusenvis av spebarns liv og som hurtig har helbredet titusener av dem, er Heislers verk. Og også denne kan takke et tilfelle for sin opdagelse.

En ung mann, som led av en kjertelsykdom med stadig for høi temperatur, fikk av Heilser i løpet av fire uker bare epler å spise og det skjedde for årtier siden, da man nesten ikke kjente til fastekurer. Pasienten kom sig ved hjelp av denne besynderlige kur uten å ta av i vekt.

Dermed var Heislers interesse for eplet vekket og med en landsbydoktors sporsans snuset han op hva man i folkemunne hadde å fortelle om eplekost. Allerede Hippokrates skrev jo: „Råe epler virker forstoppende, mens kokte virker avførende." Botanikerne opdaget et kimhemmende stoff i eplet, som de kalte blastokolin, og det ligger nær å anta, at hemmeligheten ved eplediet var å søke i dette blastokolin. I mellemtiden er man i praksis kommet langt ut over de rent teoretiske overveielser — dette gjelder også kaffekullet. I dag er enhver barnelege fortrolig med Heisler-Moro-dieten som motvirker den akutte spebarnsdiaré, som jo kan medføre døden. Idag fremstiller man endog en eplesubstans, som i gitte tilfelle står til mødrenes rådighet, hvis friske epler ikke er å få. Efterat eplediet med samme gode resultat også er kommet til anvendelse hos voksne, så begynner også denne, ikke bare i Tyskland, men også overalt ellers i verden å høre til den moderne leges hjelpemidler.

Hver kaffekopp tilsatte sjeiken en til to teskjeer forkullete finrevne kaffebønner

Tegninger: Malachowski

I fire uker ernærte pasienten sig bare av epler. Den helbredende virkning var forbausende

Det gjör ingenting!

Kåpen tåler mer enn et par uskyldige regnskurer. Selv striregn skader ikke en kåpe, som er

impregnert med Ramasit.

Vannet preller jo av og kåpen beholder derfor sin riktige fasong. Ramasit-impregneringen bidrar til å bibeholde klærnes verdi og også De vil ha fordel herav. Den her avbildede etikett er kjennetegnet for Ramasit-impregnert yttertøi.

Impregnert med RAMASIT fra I. G. Vanntett men ikke lufttett.

Fortsatt fra side 5

Roosevelt imiterer Wilson

gressen vilde bli opfordret til å forandre nøitralitetslovene. Den offentlige mening i USA merket krigsfanfaren i dette og betraktet denne forsøksballong med mishag. Så tok ophavsmannen den brysk tilbake. Og allikevel ga han dermed stikkordet til intervensjonistene. Et år senere er krigspsykosen der og nøitralitetsloven passerer representanthuset og senatet. I 1938 var det hr. Pittmanns private mening, et år senere er det folkets mening og det er Roosevelt som fullbyrder den. Således blev den ball han kastet ut, spilt tilbake som folkets vilje.

En annen episode som karakteriserer presidentens metoder: Da Roosevelt den gang han bare ganske svakt kunde la krigsfanfarene lyde, vilde ta del i USA-flåtemanøvrene, sendte han en alarmerende melding ut i verden som gikk ut på, at presidenten muligvis kunde se sig nødsaget til å avbryte sin reise „i tilfelle av alvorlige efterretninger fra Europa." Slike meldinger kom ikke og presidenten inspiserte videre. Men folkestemningen var satt i bevegelse.

Til kvinnenes sentimentalitet blir der appellert av fru Roosevelt som gjennem radioforedrag, taler og journalistisk virksomhet utrettelig bearbeider folkemeningen (hennes såkalte „dagbok" blir offentliggjort i dusinvis av aviser i USA). Overfor de kvinnelige studenter erklærer hun patetisk: „Jeg har fire sønner, derav er to i marinen. Jeg ønsker like så lite som noen annen mor å miste dem. Det gis imidlertid ting, for hvilke det er bedre å dø enn å la dem skje." Hvilke ting det dreier sig om, det forklarer andre partnere, som taler om forsvaret av humaniteten, demokratiet og hele verdens kultur. Hvem det er som truer alt dette, det blir likeså utrettelig forkynt av Stimson og Knox som — i forening med noen demokratiske senatorer — stadig går noen skritt videre enn Roosevelt og således gir ham anledning til for det første å iaktta reaksjonen i folket og for det annet å tvinge ham til forholdsregler som tilsynelatende blir forlangt av folkeviljen.

Mer enn det: å overtreffe presidenten

Roosevelts tidligere medbeiler om presidentverdigheten, Wendell Willkie, har også innfunnet sig i den gruppe av partnere, som presidenten utspiller sine baller til, og han trer alltid frem når Roosevelt vil la sig utfordre av opposisjonen. Denne utfordring er et forlangende om å gå ut over det som allerede er skjedd. Særlig tydelig kom dette for dagen i tilfellet Island. Efter besettelsen av denne øi trådte Wendell Willkie frem for å bagatellisere denne forholdsregel som man fryktet vilde blåse op mye stov i USA, og for å påstå at en virkelig virksom hjelp ikke kunde opnås ved slike halve forholdsregler, men bare hvis USA oprettet støttepunkter i Nordirland og Skottland. Resultatet ga ham rett: USA-offentligheten slukte denne overraskelsespille forholdvis lett.

Alle Roosevelts medspillere i denne krigsfanfarenes konsert gjentar stadig på ny temaet om forsvaret mot „agressorene" og derigjennem om korstoget mot „diktatorene". Derved sår de ut en sæd der spirer som krigshysteri. Larmen økes planmessig. Mens Stimson ennå i mars 1939 satte de „røveraktige nasjoner" i gapestokken i „New York Times", mot hvilke USA forsvarte demokratiets, menneskehetens og rettens sak, har marineminister Knox den tvilsomme ære å ha ført agitasjonen i USA tilbake til det nivå den befant sig på i 1917, idet han kastet ordet „hunene" inn i diskusjonen. I en tale angående andelen av nordamerikanske flyveelever ved utdannelsen i Canada, omtaler han disse USA-flyveres frivillige deltagelse i kampen „for menneskehetens frihet og Englands forsvar mot hunene."

En folkeavstemning koster ham for meget tid

Bekymret over Roosevelts intervensjonspolitikk og i den tro at det allikevel ikke vilde lykkes hans tallrike metoder å forsere krigspsykosen i USA til krigsbegeistring, hadde tolv senatorer i mars 1939 innbrakt et lovforslag som gikk ut på folkeavsteming for en krigserklæring mot en oversjøisk makt. Få måneder i forveien hadde representanten Ludlow fremkommet med et lignende forslag i kongressen. Det ble ikke tatt hensyn til noen av dem. I 1941 tok Gallupinstituttet op dette spørsmål igjen og fant ut at 55 prosent af dem som ble spurt var for en folkeavstemning før der ble truffet avgjørelse om krig eller fred.

Det er verd å legge merke til Roosevelts avvisende ytring med hensyn til folkeavstemningen og hans begrunnelse, som består av to punkter: For det første eksisterte der ikke noen enighet om hva der skulde forståes under ordet „krig". For det annet gikk der for megen tid til spille ved en folkeavstemning. Franklin D. Roosevelt kom allerede tidlig inn i den klikk som omga verdenskrigspresidenten Wilson. Han var hans stedfortredende marinesekretær under verdenskrigen. Han kjenner spillet med begrepene nøitralitet, fred og frihet, som Wilson jonglerte så fortrinlig med i sin proklamasjon av 2. april 1917. De ord, at „nøitralitet ikke lenger er mulig eller ønskelig når verdensfreden og nasjonenes frihet står på spill", utøvet den gang sin virkning. Roosevelt har forfinet og utviklet sin mesters metoder for lettere å nå det samme mål.

Hvor sterk innflytelse en Roosevelttale — som jo er hans sterkeste propagandamiddel — utøver, fremgår av

en enquête som Gallup-instituttet foranstaltet i tilslutning til Roosevelts „kåseri ved kaminen" i januar 1941. Beredt til betingelsesløs hjelp til England var efter denne enquête:

Av dem som hadde hørt talen:
71 prosent
av dem som ikke hadde hørt den:
59 prosent.

Alle disse var overbevist om at Amerika var i fare fordi det bare er 6000 kilometer imellem begge kontinenters kyster. 6000 kilometer er altså intet hinder for et angrep fra Europa, men samtidig påstår amerikanske kommentatorer at Kanalen, som jo bare er gjennemsnitlig 40 kilometer bred, beskytter England mot tysk invasjon.

Den fullkomne tåkedannelse ved hjelp av slagord og propagandateser, dette virvar av meldinger og beretninger, hadde opfylt sin hensikt, borgeren sluker meningsløshetene og blir mer og mer innfanget av det som står bak intervensjonstanken og en ubegrenset understøttelse av englenderne. Efter Roosevelts og hans partneres propagandaangrep er utviklingen gått den vei den skulde. I følge Gallup-instituttets statistikk var antall tilhengere av en ubetinget Englandshjelp i løpet av et halvt år, fra juni 1940 til slutten av året, steget nesten til det dobbelte. Fra 36 prosent i juni steg antallet til 52 prosent i september for til slutt å komme op i 68 prosent.

Flertall - mindretall - og én mann

I denne forbindelse er det naturligvis en selvfølge, at disse Gallup-enquêter ikke er avgjørende. For her får man en krets i tale, som allerede derved at man henvender sig til den, føler sig forpliktet til å ta stilling til spørsmålene. Den store masse ytrer sig hverken for eller imot. De famler omkring i propagandaens labyrint og får ingen mening ut av alle slagordene. Når det kommer til stykket er jo Europa langt vekk og forholdene der ukjente og også uten interesse for den jevne borger. Dog også på ham virker Roosevelts propaganda. Den bringer massen, hvis mening kan kalles en populær variant av Monroe-doktrinen, til en avvisende hodevrystning. De er ikke med på notene, de interesserer sig bare for sin familie og for sporten, politikken overlater de til Det hvite hus. De har herunder en dump følelse av antipati mot den 5. kolonne, og mot de voldsomme angrep på England, som står for dem som en forbundsfelle og forpost for USA-kulturen. De danner den store masse av de ubevegelige, som imidlertid plutselig kan bli grepet og revet med av de andres krigspanikk. Det å kunne dirigere flertallet ved hjelp av mindretallet — og efter Island-besettelsen har Roosevelt kanskje selv med forundring konstatert denne skjebne i en enkelt manns hånd.

Og dette er Roosevelts mål. Enten han nå bestemmer sig for å gå inn i krigen i dag eller i morgen.

Horst Claus

Fortsatt fra side 18

Seierherrens hemmelighet: sjelen!

sig over legemlig og åndelig sunnhet og ustraffet vandel, har selvfølgelig kvalifikasjoner til å bli offiser.

„Den tyske krigsmaskin"

Ut fra betraktningen av den minste tyske soldat-enhet, ut fra betraktningen av troppen eller gruppen, går blikket over til den nuværende verdens krigerske panorama. Tro mot den klassiske, prøissisk-tyske utdannelse, hvis ideal er bevegelsesslaget med ødeleggelsen som mål, har den tyske forsvarsmakt på to år beseiret en rekke motstandere, av hvilke mange gjaldt for å være uovervinnelige. Hver av disse motstandere var utstyrt med krigsteknikkens mest moderne midler. Mange rådde ikke bare over de nyeste tanks, de nyeste panservogner, kampvogner og fly, men til og med over luftlandingstropper og amfibietanks. Den tyske soldat har i disse kamper overvunnet befestningsverk, som byggmestrene anså for å være sterkere enn Jerikos murer. Tallmessig svake tyske forband har — som ved Narvik — ikke bare trosset fienden, men har også slått ham.

Men alle disse seire er kjennetegnet for den samme lidenskapsløshetens karakter. Den tyske soldat er ikke gått til kamp mot noen av sine motstandere av hat eller raseri. Han kjempet mot alle med den samme sinnsro og med den samme overlegne presisjon, som har fått motstanderne til å gi den tyske forsvarsmakt navnet av en „krigsmaskin". Den tyske forsvarsmakt tar denne betegnelse op som en ærestitel, skjønt den vet at betegnelsen ikke er runnet av noen påtenkt ærefull hensikt. Man vil gjøre den ånd som fører til seier, mindre, når man sammenligner ødeleggelsesinstrumentet med en maskin. Maskinen er menneskets hjelpemiddel, men aldri mennesket selv. Mennesket med sin evne til å lide og tenke og også å handle når dyret gir tapt, er slagmarkens triumfator. Vilje og forstand, sjel og hjerne utgjør krigskunstens vesen. Hvor vilde det noensinne ha vært å finne moralske egenskaper hos en maskin?

Og hva har Tysklands motstander — hvis vi skal la det bli med denne titlen — hva har England å sette op mot denne maskinen? Det er de matte kunster av en „opholdende strategi", av en krigsutvidelsespolitikk for enhver pris, av en søken efter nye krigsskueplasser. Denne kunst er vel likeså gammel som verden selv, men den opnådde bare godt resultat når man anvendte den mot en slik motstander som Rom mot Hannibal, mot en mann som kjempet på fremmed jord, langt borte fra sitt hjemland og uten forbindelser og hjelpekilder. England burde ikke glemme denne historiens lære. Tyskland er ikke Hannibal, det tyske folk kjemper i Europa for Europa.

Jod-Kaliklora

Tannkremen som legene anbefaler

inneholder 0,0075 % organisk jod, av hvilket ca. 0,000035 g jod absorberes av tannkjøttet under tannpussingen og fordeles i legemets indre organer.

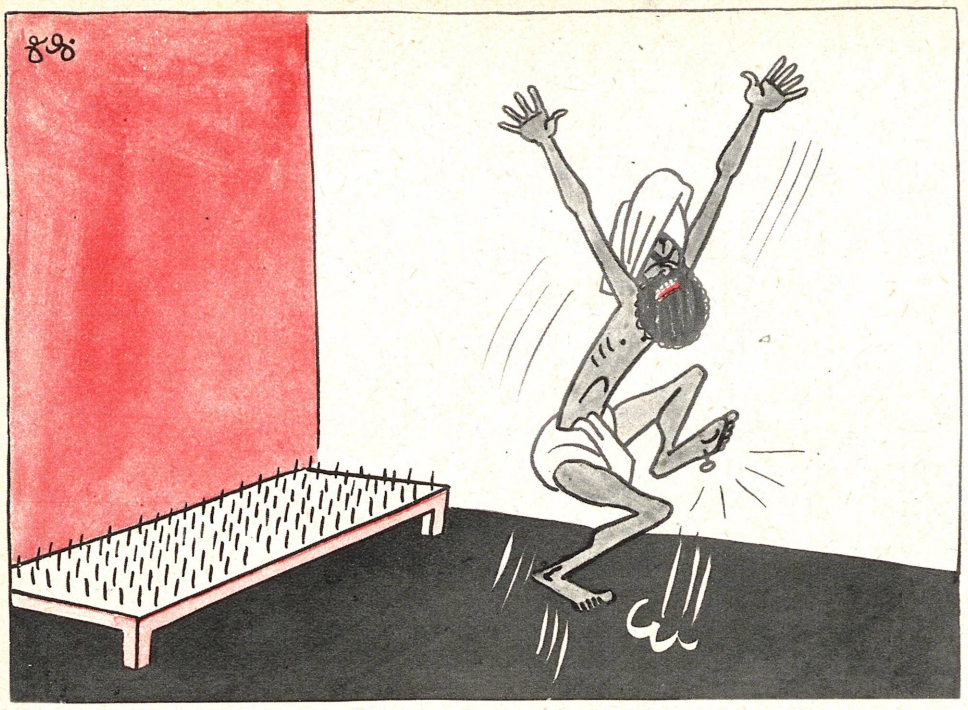
Jod-Kaliklora er en behagelig skummende tannkrem av beste kvalitet (uten klorsur kali!) med en serdeles velsmakende og forfriskende aroma. Den minimale mengde organisk jod er tilstrekkelig til en varig desinfeksjon av munnhulen (videnskapelig påvist) og beskytter tennene såvel som tannkjøttet mot sykdommer, og da særlig mot den i hele verden utbredte paradentose.

Dessuten er Jod-Kaliklora anerkjendt av legene som prophylakticum mot forkjølelser, alderssymptoner (arterieosklerose) og virker stimulerende på alle organer.

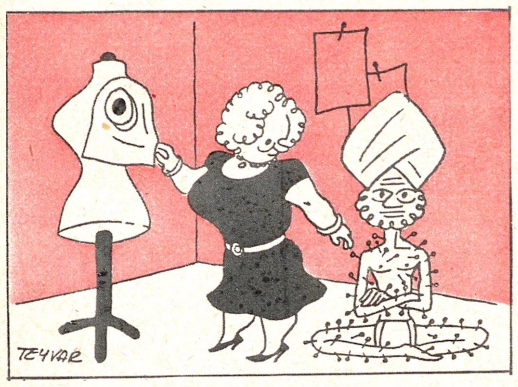
Opplysninger og brosjyrer fåes gjennem videnskapsavdelingen i den kjemiske fabrikk

Queisser & Co., K.G., Hamburg 19

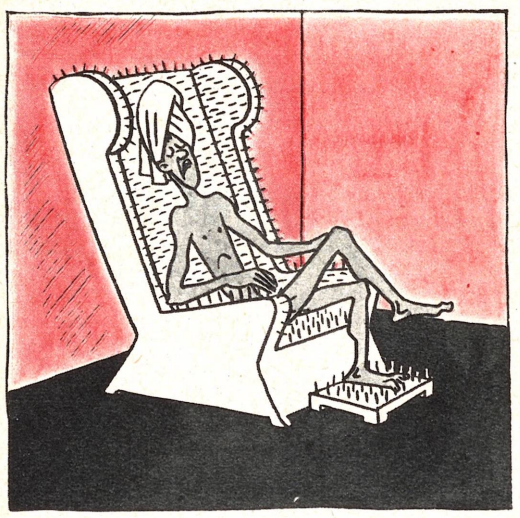
Vilde De gjerne være fakir?

„Au — au! Hvem har kastet en tegnestift foran sengen min?"

Sydamen
som hadde giftet sig med en fakir

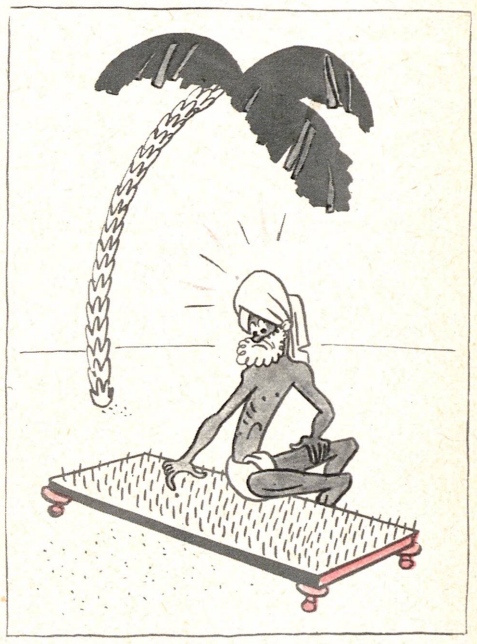
Fakiren
som var blitt velstående

Det er bare naturlig at mennesker som gjør det motsatte av det som synes behagelig for den menneskelige natur, må vekke den største opmerksomhet. Og da menneskene er svake, d v. s. nødig i lengden vil gi avkall på behagelige ting, er det fremfor alt asketene som får dem til å gyse. I middelalderen fantes det meget ubehagelige folk blant disse fanatikere, som krevde av hele verden at de skulde gjøre det samme og forsage all glede. Noen tid hadde de også hell med sig, men til slutt gikk det dem for det meste dårlig. Da er fakirene dog ganske andre, meget klokere folk. De lever vel eksemplarisk strengt, men de forlanger ikke av noen at det skal gjøre det samme. Det vil de slett ikke, for hvem skulde da beundre dem?

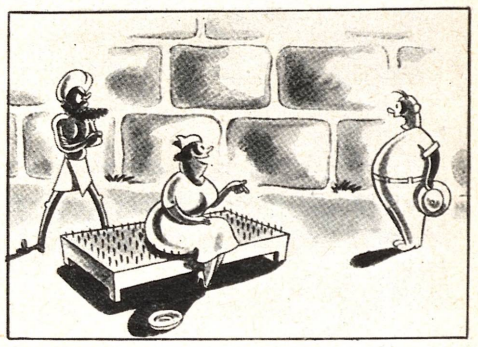
Det gis fakirer som skrider barbent over glødende kull, danser på glasskår eller lar sig levende begrave. Men mest populære er allikevel de blitt som legger sig på et brett med spiker. Ethvert menneske vil iallfall når han hviler, virkelig ha ro, og enhver gjør sig det så behagelig som mulig. Bare tanken på å måtte legge sig på et hårdt leie er skrekkelig. Og så har vi mennesker, som ikke bare foretrekker en hård planke, men også av fri vilje slår spisse spiker gjennem denne planken, for så å legge sig på disse spikrene. Sov godt! Når man tenker på at en prinsesse i et av H. C. Andersens eventyr får en blå flekk av en liten ert — gjennem syv dyner — så kann man først bedømme forskjellen i disse verdensopfatninger. Saken er så grotesk at det ikke overrasker at det finnes folk som gjør sig lystige over det. Skjønt i og for sig er det en meget alvorlig begivenhet, men de spisse spikerne utforder likefrem til spisse bemerkninger. Uvilkårlig forestiller man sig at slik en fakir bare gurgler sig med tegnestifter, eller man spør sig om han vel vilde hinke hvis han hadde en spiker i sandalen. Når vi altså måler en fakir med et alminnelig mål, blir han komisk.

Men det er en sann lykke at hans måte å sove på ikke er mer utbredt. Man kan jo venne sig til meget — men det finnes grenser. Jernindustrien vilde naturligvis hilse det med glede: for at hele verden da heller vilde benytte ridderrustninger som pyjamas er jo klart. Det vilde sikkert være meget originalt og praktisk. Fremfor alt vilde sikkert ingen gå til sengs i nattskjorte — et plagg som de fleste kvinner finner reddsomt.

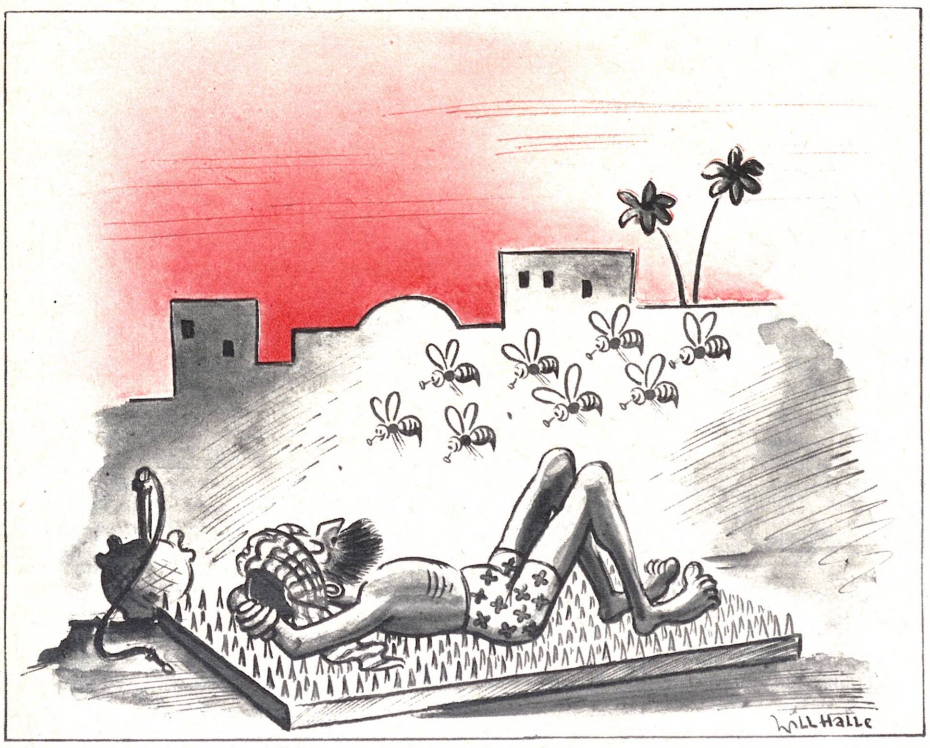
En virkelig ridder — det er noe annet! Men hver gang man snur sig i sengen, vilde det bråke forferdelig. Og sannsynligvis vilde den plagede menneskehet måtte vente lenge før et genialt hode vilde komme på den idé å snu planken så at spikerne sto den andre veien. Men til da vilde man stå sig dårligere en den første og beste spurv, eller har De noensinne sett en spurv som samlet spiker for å bygge sitt rede? Det hele er virkelig et mareritt. Men den som er fakir, blir ikke plaget av denslags sorger — i høiden føler han spikrene.

„Nå vet jeg endelig, hvorfor jeg har sover så dårlig de siste nettene — der mangler jo en spiker!"

„Forsøk det også en gang, Paul, det er ganske morsomt!"

„Kom barn — vi skal nokk vise den skrythalsen!"

„Nettene begynner a bli kjoligere — vær ikke så lettsindig, men ta heller en dyne!"

Kort og godt

Anekdoter fra hele verden

Den rette plass

Katarina II. hadde en utpreget sans for rettferdighet. Engang bemerket hun ved en hoffest at en av hennes mest fortjente generaler ble trengt i bakgrunnen av endel hoffmenn. Hun gikk hen til generalen og sa så høit at alle måtte høre det: „Grev Alexander Nikolajewitsch, Deres plass er her fremme, akkurat som under slaget!"

Det avhenger av modellen

En rik og meget pen amerikanerinne bestilte sitt portrett hos maleren Zuloaga under et kort ophold i Madrid.

„Til tross for sin fremskredne alder arbeidet maleren med ungdommelig iver og var ferdig med maleriet i løpet av ikke fullt fjorten dager. Amerikanerinnen sa: „Jeg gleder mig virkelig over, ærede mester, at De har spart så med tiden! Når jeg tenker på at Deres unge kollega D. brukte ti måneder til å male min søster . . ." Da avbrøt maleren henne med et melankolsk smil: „Ja, nådigste, i hans alder hadde jeg sannsynligvis brukt to år på Deres portrett!

Tilstedelig utpressing

Goya malte engang i sine unge år portrettet av en rik borger fra Salamanca. Det var avtalt at den ene skulde male godt, den andre betale godt. Portrettlikheten var forbløffende. Men borgeren vegret sig for å betale prisen, da han antok at maleren allikevel ikke kunde bli kvitt portrettet på annen måte og vilde være tilfreds med det han fikk. „Vel", sa Goya, gikk sin vei, rammet maleriet inn og hengte det op i sitt vindu med følgende innskrift: „Jeg er her fordi jeg ikke har noen penger." Neste dag var maleriet betalt.

Humor i Florenz

Blant hoffnarrene som umiddelbart er knyttet til Florenz' historie, var Fagioli fra hoffet til Lorenzo dei Medici den mest berømte.

En dag satt Fagioli som han ofte pleiet ved brokanten til Ponte Vecchio i Florenz og skrev. Fyrsten, som befant sig på en spasertur gjennem byen, ble stående foran ham.

„Fagioli, hva er det du holder på med?"

„Jeg skriver op navnene på alle de dumme som idag går over broen", svarte hoffnarren slagferdig.

„Du har vel ikke også satt mitt navn på listen?"

„Jo, min fyrste."

„Og tør jeg spørre om grunnen?" spurte Lorenzo dei Medici smilende, der som alle de toskanske statsmenn hadde meget tilovers for sin florentinerbefolknings humor og også forsøkte å fremme denne.

„Kan De huske at De igår lånte 1000 gulden til en polsk ridder?"

„Ja, min kjære, men jeg vil snart få de pengene igjen."

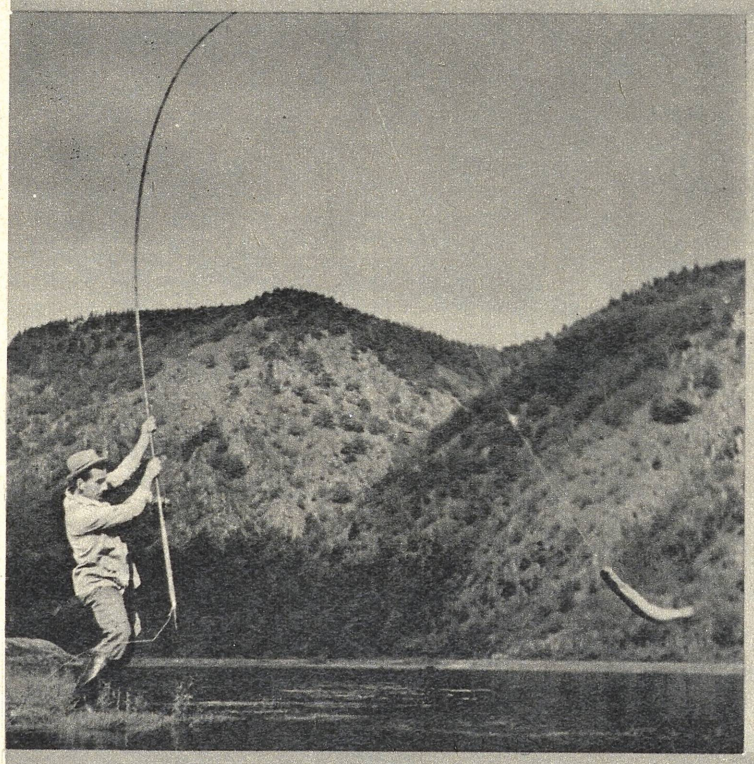
„Så, ja da stryker jeg ut Deres navn og skriver istedenfor navnet på den polske ridderen . . ."

Nesen som målestokk

En aften — det var noen dager før slaget ved Jena og Auerstädt — ble Napoleon opsøkt av en av sine generaler. Generalen kom andpusten, helt ute av sig til ham: „Sire, fienden står foran nesen på oss, vi må øieblikkelig angripe." Napoleon mønstret generalens lille nese og sa så ironisk: „Fienden står foran nesen på oss? Hvilken nese? Hvis han står foran Deres nese, da befinner han sig riktignok i umiddelbar nærhet, men hvis han står foran min, da har vi ennå tid til i all ro å spise aftens."

1. *Stille og tålmodig sitter en sportsfisker der, time efter time — ikke én fisk biter på. Da! Plutselig . . .*

2. *. . . rykker det i snøret, og den „heldige fisker" trekker en prektig, sølvblinkende fisk op, men . . .*

3. *. . . dessverre går snøret istykker! Med et forskrekket rop lar mannen snøret gå — og se:*

4. *. . . han kaster sig ut i elven efter sitt bytte. Og nå hender det utrolige — det som lyder som en typisk sportsfiskerskrøne:*

5. *Lynsnart kaster han sig med et flott sprang over den flyktende — griper til behendig som en indianer . . .*

6. *. . . og holder fisken triumferende i hånden! Heldigvis falt det sig slik at en venn fotograferte begivenheten!* **Fotos: S. Stoche-Dillan**

Ikke sportsfiskeren — men kameraet forteller!

Romerinnene lærer klassisk dans

Skolen, som ble grunnlagt av den berømte primaballerina Ja Russkaja, er Italias eneste statsakademi for dans. Her utdannes elevene av dansøser og ballettdanserinner

Langsomt ned i bro. *En øvelse som krever sterke muskler og fremragende kroppsbeherskelse. Elevenes laveste alder er 10 år, studiet selv varer i 8 lange år*

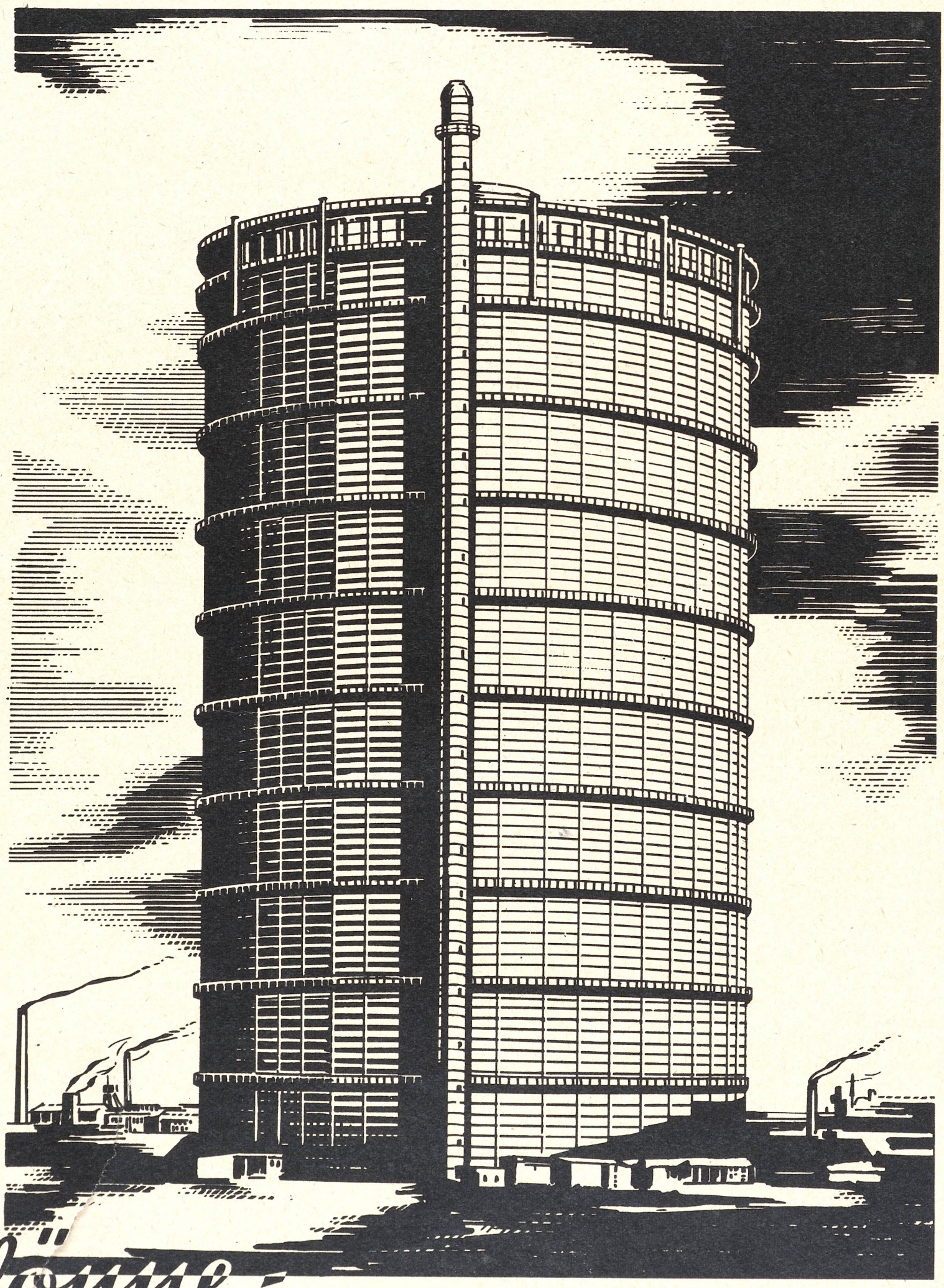

Ungdom og gratie i tåspissdans. *Yndige og opmerksomme hever pikene sig på tåspissene, ethvert skritt, enhver bevegelse øves om og om igjen. Foruten danseundervisningen drives kunst-, litteratur- og musikkstudier. Dansens og kostymets historie hører også med. Efter studiet og en avsluttende prøve utdeles et diplom*

Foto:
Basilius (Mauritius)

En ringdans fra Botticellis bilder. *Øvelsestime på akademiets tak, hvor de klassiske dansers skjønnhet igjen blir levende. Det romerske akademis leder er den unge italienske kvinnelige ballettmester Giulina Penzi*

Signal nr. 19, 2. årgang, 1. Oktobernummer 1941. Utkommer hver 14 dag Fungerende sjefredaktør: Heinz Medefind Forlag og trykning: Deutscher Verlag, Berlin SW 68, Kochstraße 22-26 All rett forbeholdes
All rights reserved Entered as secondclass matter at the Postoffice of New York, N. Y.

Klönne

Tørr-gassbeholder i alle verdensdeler.
Derunder den største og den minste i verden.

AUG. KLÖNNE / DORTMUND

Signal

Samtaler i Smolensk

PK. Hanns Hubmann forteller om de samtaler han hadde med arbeidere, bønder, studenter og spesialister i Smolensk og i byens omegn